

309167

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } టెన్స్ పబ్లికేషన్లు 1918 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 4 వ తేది బుధవారము } No 130
సంపుటము. } కాళియాస్తి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస బహుళ చతుర్థి ౧౪. } సంచిక ౧౩౦

ఇండియాగవర్నమెంటుయొక్క వైనాన్సు డిపార్టుమెంటు.

సం. 1250 - ఎఫ్. ప్రకటన సిమ్లా, 1918 వ సం॥ మే 11 వ తేది.

ఇండియాదేశపు రెండవ యుద్ధబుణము

రోక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును, ఇండియా దేశము ఇచ్చే పది కోట్ల పానుల (సవరనుల) మొత్తము క్రింద, (తద్భాగముగా) యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిజ్ మెంట్స్ వారి దొరతనమున కియ్యబడును.

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1921 వ సం॥ నూటికి 5 1/2 వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునని
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1923 వ సం॥ నూటికి 5 1/2 వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునని
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1925 వ సం॥ నూటికి 5 1/2 వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునని
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1928 వ సం॥ నూటికి 5 1/2 వడ్డీ యుద్ధపత్రములు
నూటికి రూ. 105 చొప్పున 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునని

ఇవన్నీ,

వచ్చుబడి పన్ను లేకుండు

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లున్నూ

జారీచేయడము.

అసలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్నమెంటువారి రివిన్యూలున్నూ ఆస్తిన్నీ హామీగా ఉండును.
1921 వ, 1923 వ, 1925 వ 1928 వ సం॥ పు యుద్ధ పత్రములు

జారీ కాల:- దరఖాస్తు చేసికోబడిన ప్రతి రూ. 100
కు రూ. 100.

వడ్డీ:- సంవత్సరమునకు నూటికి 5 1/2 చొప్పున ఆరేసి
శుల కొకసారి మార్చి 15 వ తారీఖునకు సెప్టెంబరు 15 వ
తారీఖునకు చెల్లించబడును.

కొనిన తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ
తారీఖువరకు వడ్డీ పత్రములు కొనిన కాలముందు ముందుగా
చెల్లించబడును.

1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖుకు తరువాత
పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనబడు పత్రములమీద, కొనిన తారీఖు
నుండి 1919 వ సం॥ మార్చి 14 వ తారీఖు వరకు వడ్డీ, కొనిన
కాలముందు ముందుగా చెల్లించబడును.

విశేష మైన హక్కులు:- ఇకమీదట ఇండియా గవర్న
మెంటువారు జారీచేయు ఏదేని డిస్ కంట్రిబ్యూషన్లు
వడ్డీ లేకుండా ఏర్పాటుపరచియున్నప్పటికిని, సదరు ఋణ
మానకము పైకము కట్టు కార్యము కొనుగోరొక్కముతో
గుమానముగా 1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥
యుద్ధపత్రములు, వాటి చెల్లుబడి కాలములో గుమాన విలువకు
అంగీకరింపబడును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్ర
ములమీద వడ్డీకి వచ్చుబడి పన్ను లేదు. కాని అది, యితర
వచ్చుబడిమీద ఆపన్న కట్టవలసిన రేటును నిర్ణయించడము
లో గణించబడును, మరియు దానికి అధికపన్ను (నూపర్
టాక్సు) కట్టదగినందున.

సెక్యూరిటీలు ఏరూపముగానుండునది:- యుద్ధపత్రము
లు (ఎ) ఇన్స్ క్రిబ్లు (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాట్ సర్టిఫికేట్ల రూప
ముగానో (బి) ప్రామిసరీ నోట్లరూపముగానో జారీచేయబడు
ను. తదనంతరము ఇష్టమైనయెడల, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులు,
తేరరు (హాజరు చెట్టువానికి చెల్లుబడిగల) పత్రములు ఉన్న
పుడు ఆపత్రములను, కచ్చలేకుండా పుచ్చుకోవచ్చును.

యుద్ధపత్రములు కొనుగోరొందు ఫలానిరూపముగా జారీ
చేయబడవలయునని ప్రత్యేకముగా ఉదాహరించి యుండని
యెడల, అవి, ఇన్స్ క్రిబ్లు (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాట్ సర్టిఫికేట్లు
రూపమున జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీనోట్లు, ఆలస్యము కాకుండుటకై మొదట,
సాధ్యమైనంత కొద్దిసంఖ్య వేరు వేరు నోట్లుగా జారీచేయబ
డును; అయితే అటులే ర్యాంజ్, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులుగా
ఎట్టి విలువగల నోట్లకు దరఖాస్తు చెట్టుకోబడునో, వాటిని

భర్తలేకుండా, పుచ్చుకోవచ్చును. కావలసిన మొత్తమునకు
ఒక్కటే ప్లాట్ సర్టిఫికేట్లు జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీ నోట్ల రూపముగా పత్రములను బ్యాంకులలోను
గవర్నమెంటు ఆఫీసులలోను కొనుట

1. రూ. 100 గాని నూరుతో గుడించిన (పూర్తిగా
నూర్తిగా నుండు) మొత్తములుగాని విలువగాగల ప్రామిసరీ
నోట్ల రూపమున యుద్ధపత్రములు, చెల్లించవలసిన మొత్తము
చెల్లించినమీదట,

(ఎ) బెంగాలు, బొంబాయి, మదరాసు బ్యాంకుల
యొక్క హెడ్ ఆఫీసులలోగాని యేదేని ఇండియా బ్యాంకి
లోగాని విభక్తముగా దరఖాస్తు చెట్టుకోకుండున,

(బి) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసువద్దగానియే
అకౌంటెంటు జెనరలుయొక్కయైన లేదా కంట్రోలరు యొక్క
యైన ఆఫీసువద్దగానియే గవర్నమెంటు ప్రెజిడెంట్ వద్ద
గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ గాని దరఖాస్తు చెట్టుకోవలసినమీదటను

1918 వ సం॥ జూన్ 8 వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥
సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు కొనవచ్చును.

దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన సమూహప్రకారము ఉండ
వచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును,
కొనువాని యొక్క పూర్తిపేరును వై విలీసమును, వడ్డీ యే
ప్రెజిడెంట్ చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును
స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే సమూహప్రకారమైనను
దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన సమూహ, మద
రాసు అకౌంటెంటు జెనరలు ఆఫీసునుండి గాని యే గవర్న
మెంటు ప్రెజిడెంట్ యైన గాని సబ్ ప్రెజిడెంట్ యైన గాని
తెప్పించుకోవచ్చును.

గవర్నమెంటు ఆఫీసులవద్దను బ్యాంకులవద్దను
ఇన్స్ క్రిబ్ల ప్లాట్ రూపముగా పత్రములు కొనడము.

2. ఇన్స్ క్రిబ్ల ప్లాట్ రూపముగా యుద్ధపత్రములు,
రూ 100 ల లేదా దానితో గుడించిన (పూర్తిగా) మొత్త
ముల విలువగలవి, 1918 వ సం॥ జూన్ 8 వ తారీఖునుండి 1918
వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకును, చెల్లించవలసిన
మొత్తము చెల్లించిన మీదటను దరఖాస్తు చెట్టుకోవలసిన మీద
టను, సరాసరి కలకత్తా పబ్లిక్ ఋణము ఆఫీసునుండిగాని ఈ
క్రింది ఆఫీసులలో దేనిద్వారాగాని, తీసికొనవచ్చును.

(ఎ) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసు, లేదా యే
అకౌంటెంటు జెనరలుయొక్కయైన కంట్రోలరు యొక్క
యైన ఆఫీసు;

(బి) బెంగాలు, బొంబాయి లేదా మదరాసు బ్యాంకు
లయొక్క హెడ్ ఆఫీసులు లేదా వాటియొక్క యేదేని
ఇండియా బ్రాంచి;

(సి) ఏదేని గవర్నమెంటు ప్రెజిడెంట్ లేదా సబ్ ప్రెజిడెంట్.

దరఖాస్తులు ప్రామిసరీ నోట్లనివయములో వలెనే
అదే నిర్దేశింపబడిన సమూహప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా,
కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తుదారుని
యొక్క పూర్తిపేరును వై విలీసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెంట్
చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా
ఉదాహరించు వేతే యే సమూహ ప్రకారమైనను దర
ఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

పోస్టాఫీసులవద్ద పత్రములు కొనుట.

3. ఇన్స్ క్రిబ్ల ప్లాట్ రూపముగా గాని ప్రామిసరీనోట్ల
రూపముగా గాని యుద్ధపత్రములు రూ 25 విలువ గలవిగా
వైసను దానితోగుడించిన (పూర్తిగా రూ 25 ల) మొత్తపు విలు

ఆంధ్రదేశవార్తలు

గుంటూరు జిల్లా ధూళిపూడి పాంచాయత్యము పాత కాలా విద్యార్థిబృందము తరపున గతనెల 28-వ తేదీన కృష్ణ జయంతి జరుపబడినది.

సెప్టెంబరు నెల 21 తేదీ కనీసారపుకోజాన గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవమును మరునాడు గంజాం నుంచల గ్రంథాలయ మహాజనసభయు పాల్గొని జరుగునని గ్రామపాను లొకరు వ్రాయుచున్నారు.

బాపట్ల తాలూకా పత్రికాదేశిపురుగుండి యొక రిల్లు వ్రాయుచున్నారు:— కొన్ని దినములనుండి ప్రారంభ నిత్యము ప్రాతఃకాలమున వరిధాన్యము పుట్టి 1-కి రు 60-0-0 ల చొప్పున, వరిబియ్యము రు 1-0-0 కి 8 శేక్ల చొప్పునను విక్రయింపవలయు ననియు ప్రభుత్వమువారిట్లాజ్ఞుచ్చియుండి రనియు చాటించుచుండిరి.

జలవిగా నైనను, రూపు 10,000 ల మొత్తమునకు మించ గుండ, చెల్లింపవలసిన మొత్తము చెల్లించినవిదటను దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన విదటను, నేవింగుబ్యాంకి పనిచేయు ఏపాస్టాఫీసు వద్దనైనను, 1918-వ సం. జూన్ 3 వ తేదీనుండి 1918-వ సం. డిసెంబరు 21 వ తేదీ వరకు, కొనవచ్చును.

పోస్టాఫీసు వ్యారా కొనవచ్చునని, పోస్టుల తెలి గ్రావుల అకౌంట్లను జనరలుయొక్క స్వాధీనములో ఉంచ బడుటకు కోరుట యెడల అట్లు చేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తమును) రొక్కముగాగా ని చెక్కుమాలముగాగాని చెల్లించవచ్చును. బ్యాంకులలోపత్ర ములను కొను సందర్భములలో, వ్రెసిడెంట్ బ్యాంకు యొక్క హెడ్ ఆఫీసువద్ద కొనివచ్చును వ్రెసిడెన్సీ బ్యాంకు వ్రెసిడెంటి అందు వ్రెజిలరు పేరుటను, వ్రెసిడెన్సీ బ్యాంకుయొక్క ఒక బ్రాంచివద్ద కొనివచ్చును సదగు బ్యాంకు ఏదెంటు పేరుటను, చెక్కులు వ్రాయబడవలెను. ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసులో గాని ఒక పోస్టాఫీసులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములలో చెక్కును దరఖాస్తు ఏయాఫీసులకు పెట్టుకోవడమో ఆయన పేరుట వ్రాయవలెను.

పోస్టాఫీసు నేవింగుబ్యాంకిలో దరఖాస్తు చేయినచే రుట జరుగెట్లు మొత్తములను తీయడము (విత్తు దాఖ్యే దము) మూలముగా గూడ పోస్టాఫీసులలో (పత్రములకు వ్రెక ము) చెల్లించవచ్చును.

వ్రెసిడెంట్ బ్యాంకుల హెడ్ ఆఫీసులలో, ఇండియా వ్రెజిలెంట్ బిల్లులుగూడ, (యెడల పత్రముల క్రయమునకు వ్రెక ముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో ఇంకను నిలిచియున్న భాగముమీద ఆ బిల్లులమీద ఉండే విలువలో సంతృప్తమునకు నూటికి 4 వతున తక్కువకట్టి డిస్కౌంట్ లెగ్గించి అవి రొక్కముగా అంగీకరింపబడును.

బ్రోకరేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకింగ్ వ్యారాగాని (బ్రోకర్లవ్యా రాగాని యాదృశపత్రములు కొనుటకొకటై రొక్కముగాగో చెక్కు మూలముగాగో చెల్లింపబడిన యేదైన మొత్తము వివ యములలో అట్టివారికి నూటికి రూ. 0-2-0 చొప్పున బ్రోక రేజీని వ్రెసిడెంట్ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకింగ్ యొక్కయు (బ్రోకర్లయొక్క యు స్టాంపు (ముద్ర) చేయబడియుండి కరెన్సీ కంట్రోలునకు గాని యే అకౌంట్లను జనరలునైన గాని కంట్రోలునకుగాని యేదైన గవర్న మెంటు వ్రెజిలెంట్ గాని సబ్ వ్రెజిలెంట్ గాని దాఖలు చేయబడు యాదృశపత్రముల కొరకైన దరఖాస్తుమీద అట్టి బ్యాంకింగ్ కును బ్రోకర్లకును నూటికి రూ. 0-2-0 ల చొప్పున బ్రోకరేజీ యాయవచ్చును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకింగ్ వ్యారాగాని (బ్రోకర్ల వ్యారా గాని యాదృశపత్రములు కొనుటకొకటై ఇండియా వ్రెజిలెంట్ గూడముగా చెల్లింపబడు ఏదైన మొత్తముమీద (వ్రెసిడెన్సీ బ్యాంకులచే నూటికి రూ. 0-1-0 చొప్పున బ్రోకరేజీ అట్టి బ్యాంకింగ్ కుగాని బ్రోకర్లకుగాని చెల్లింపబడును.

పోస్టుఆఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (వచ్చుబడి పన్ను మినహాయంపబడినవి.)

జారీచేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లింక బడవలసినవి.

జారీ నెల రూ. 7-12, రూ. 15-8, రూ. 38-12, రూ. 76-8, రూ. 87-8.

6. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు నేవింగు బ్యాంకి పనిచేసే యేపాస్టాఫీసులో నైనను ఎప్పుడై నను కొనవచ్చును. ఏ ఒక యనిషియేషను రూ. 10,000 లు గరిష్ట మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండగూడదు.

7 ఆ 5 సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను జారీ చేయు పోస్టాఫీసువద్ద ఈ సర్టిఫికేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లిం చినందున్న మొత్తమునకు ఏసందర్భములోగాని తక్కువ గా యెందు తేట్లు ప్రకారము రొక్కముగా మార్చుకోవచ్చును. ఈ వివరములు ఇతర వివరములను ఏ పోస్టాఫీసు వద్దనైనను రూ. 10, రూ. 20, రూ. 50, రూ. 100, రూ. 500, కొకటైనవి. పులిసికో వచ్చును.

ఎల్. డేవిడ్సన్, ఆఫీసు చీఫ్ సెక్రటరీ.

(1181)

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును "ఎలెక్ట్రా" వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు. "ఎలెక్ట్రా" లెక్క లెక్కల నడక చాల దివ్యముగనుండును. గడియారమంతయు శ్రేష్టమైన పరికరములతో చేయబడినది. గ్వాల్టెట్ కంపెనీ, స్విస్ మేడు. నమ్మకమైన గడియారములు, చౌకధరలు, పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోలను దొరకును. ఏజెంట్లు: జి. ఇ. సంపత్తుశెట్టి అండుకో, ఎస్. ప్లెనేడు, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126 ఆటో దిల్ బహారే. (రిజిస్టరు) కాబడినది. ఇప్పుటికాలపురుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు సువాసనగలది. ఆటో-హాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ తునాలవై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యముగా సువాసన నిర్మలకరించును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును. చిన్న నైజా (ఆర డ్రాం) సీసా 1-కి రు 0-8-0 మధ్యరకము నైజా 1-డ్రాం " " 0-12-0 వేరొకనైజా 2 " " " 1-4-0 పెద్దనైజా 4 " తేక 1/2 డ్రాం " " 2-0-0 వి. వి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము. పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులలోను దొరకును. దీని! ఆ నేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తొలుత కొనునపుడు సీసాపై 5, కార్డుపైనను ఆటోదిల్ బహారే అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో నిల్వచేయకొక్క సులభములగు పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగుకవారి వ్రాసినచో ఆటోకర్మకుల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు. సోయజులు: అంగ్లొండియక డ్రాగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, బుమ్మాయనీరు పీఠి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజెంట్లు: మెహతా పురుషోత్తమశాస్త్రి, నైజాబాద్ రోడ్డు, మద్రాసు.

యావద్భారత ప్రత్యేక దేశీయ మహాజనసభా సమావేశము.

ప్రత్యేక దేశీయ చర్య.

31 వ తేదీన పగలు 11-30 గంటలకు మరల సభాసభా సమితి, 30 వ తేదీన వచ్చినంతమందియు కలిసి, ఉత్సాహముగా సమావేశమయి.

“కాంతి - సెన్యుటీవ్ - డేరక్షణములకు సంబంధించిన విషయములను ఇండియా దేశీయములకు పరిపాలనాధికారముండవలెనని పార్లమెంటువారిచే నామోదించబడు శాసనములను ఇండియా ప్రజలు బ్రతికేటాడు లని స్థిరపరచబడవలెను. అట్టిపాటలలో విభేదమును న్యాయద్వైతము దిండు కంతయు పాటించునాడను. అట్టిశాసనములు చేయబడ గూడదు. న్యాయస్థాన విచారణలేకుండా నే పాటుని స్వాతంత్ర్యమును గూడ భంగపరుపగూడదు. లై సెన్సులవా రందరును బ్రతుకు జీవితము కంటే మరల ఆయుధములను ధరింప నర్హులు గావలెను. న్యాయస్థానమువారు తప్పు నితరులు దానిని తొలగించగూడదు. పత్రికాశాసనముండ గూడదు. బెబ్బలకీడు యుండగూడదు.” అను తీర్మానమును పండిత గోకల్ నాధమిత్ర గారు ప్రసాదించిరి. నిర్బంధవాదులను వింటిరి. డేరక్షణకాసనము సరిక పనిజరుపబడుట లేదనిరి. సంస్కరణములు వచ్చినను రాజ్యము పోలీస్ శక్తి పాత్రల ను ముగిసంగవలెను. అట్టి పాత్రలను లేనిచో మనము బ్రతికేటాడు స్వతంత్రతాపాత్రలను తలప నీలవలెను. అట్టిపాత్రలను శేషపును అన్ని సంస్కరణములను నిరసయోగములగుట. వాకిక వాగ్దానము లననములేను ఇదివరకు చాల వాదనములు చేసిరి కాని ఒకటియు సాధ్యమైనది. డేరక్షణకు ప్రాప్తమౌతులతోను అధినివేతనములవారితోను సమానముల పాత్రలను యుక్తముగా వివక్షనలెను. విభేదముండగూడదు. చాక్చాక్చుని విచారింపబడు కాలని స్వతంత్ర్యమును అసమర్థులుగా నుండవలెనట. భారతీయులకు మాత్ర నిష్టిశాస్త్రాంత్ర్య మేలయుండరాదు ఇది యుద్ధవికల యుక్తబుడవగిన దని ఉపపాదకులు నుడిచిరి.

ఈ తీర్మానమును సభాసభాసమితి గారు సవరించిరి. ఆయుధ భారణ స్వాతంత్ర్యము భారతీయులకే కాదు. మానవుల కందరికిని సామాన్య స్వాతంత్ర్యమై యున్నది. భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించుచు అంగ్లదేశమువారు స్వాతంత్ర్య సంరక్షకుల మని చెప్పుకొనుట నిరర్థకము. డేరక్షణము మానవ సహజముగ అత్యంతవలయు సృజితంబవలెను ప్రాచీన గౌరవమును పాటించవలెను భావిసంతతివారి కను సరణియును స్థిరపరచవలెను. 30-వ శతాబ్దమున నాగర కత పరిపూర్ణమున వహించియుండ నిట్టి తీర్మానము నుపపాదించవలసిన ఆవశ్యకత కలుగుట చాల సంతాప కరము. ఇందులకు పీష్మరీకి మనము పాత్రులము గాము. దురదృష్టమునకు మాత్రమే పాత్రులము. అత్యధిక నాగరకతా సంపన్నుల మన చెప్పకొనువారే పీష్మరీకిపాత్రులు. భారతీయ సమాజాధికవిజ్ఞానమునకు మనము వారసులము. మనము భారతీయుల మనిగా మానవులమనియే స్వాతంత్ర్యములను కోరదగునని సభాసభా సమితి గారు నుడిచిరి. రాంభుజదత్త చావరి (పంజాబు) టి. ఆర్. వెంకట్రామ శాస్త్రి (చెన్నై) ద్వారకదాసు యమునాదాసు (బొంబాయి) వ్యాస (బేరారు) వెంకటరావు (చెన్నై) కేశవ ప్రసాదసింహ (గయ) కిరీకపట్టి (బంగాళము) గాల్గు తీర్మానమును బలపరచిరి. కాలకు సంఘమువారు సి. వి. డి. కాళిదాసాత్యములై సభ నివేదకమును వ్రాసి రచితకర్తలుగా నుడిచిరి. తీర్మానముంగీకరింపబడినది.

అధిక స్వాతంత్ర్యము

సామాన్యమునకు స్వపరిపాలనము గల అధినివేతనములను అధిక స్వాతంత్ర్యము ఇండియా శాసనసభలకు గూడ నుండుట ప్రజల జ్ఞేయమున కవసరమని ఈసభవారు తలంపుచున్నారు. అను నీ తీర్మానమును సి. వి. రామస్వామయ్య గారు ఉపపాదించిరి. అధిక స్వాతంత్ర్యము లేకున్న వాణిజ్య సృజనము కాదనియు, కళాకాశములేను. అని లేకున్న సంపన్ను లికిలగును. చాక్చాక్చుల స్వాతంత్ర్యము వాక్తములకు కాధిక స్వాతంత్ర్యము లేకపోవుటయే ముఖ్య కారణము. ముంకిములను విడిచి సభాసభా ముఖ్యముగా నుండవలెనని ఉపపాదించుట నుడిచిరి. అయిదుభాసింగా నా తీర్మానము సమాజించిరి. ఎం. బాపయ్య (బొంబాయి) కంగయ్య (లక్నో) హత్య వాదించుట గానవచ్చిరి.

సభ్యులందరూ మహామృత్యు మహాసభకు వెళ్లగోరుచున్నారని గాన ఇచ్చిరి. సభాసభాసమితి అధ్యక్షులు నుడిచిరి. సంస్కరణములను గూర్చి తీర్మానము 1-వ తేదీన చర్చించబడును. ఆ తీర్మానమును విషయనిర్ధారణ సంఘమువారికిను పూర్తిగా వ్రాయలేను. విషయసంఘమువారు 5 సారులు సమావేశమై 18 గంటలు మొత్తము చర్చించివచ్చుననిపిరి. 31-వ తేదీన మరల సమావేశమై విచారణ సలిపెదరు. మహామృత్యు సంఘసభ్యులుగూడ విషయసంఘ సభలకు వచ్చుచున్నారు.

విషయ

విషయ సంఘసభకు మహామృత్యు సంఘసభ్యులు గూడ వచ్చెదరు. వారు సాక్షిభూతులుగా నుండుని ప్రభుత్వ దినమున అధ్యక్షులు నుడిచిన పిమ్మట సెన్సెటివ్ సభ్యులకు బడెను. దానియందు గా. డి. కీ. కులు, (మధ్యరాష్ట్రములు) గా. ఉపాసని, లక్ష్మీదాసు రావులై యెవరినీ నారాయణ దాసు పురుషోత్త మోతీయ- ఎస్. దలారు, మన్నగువారు 250 మంది సంతకములు చేసిరి. ప్రతినిధులందరూ విషయ నిర్ధారక సంఘముగా నేర్పడవలెనని వారు నూచించిరి. రామ స్వామి కన్య గారు నుడిచిరి. విజ్ఞప్తిని సాక్షియుగ వరుస వలెనని ఆర్. వెంకట్రావు గారు కోరిరి. అట్లు చదువ నీలలేదని అధ్యక్షులు నిశ్చయించిరి. రామస్వామి కన్య గారు నుడిచిరి. “ప్రతినిధు లందరును విషయ నిర్ధారక సంఘముగా నేర్పడవలెను లేదా విషయ నిర్ధారక సంఘసభ్యుల సంఖ్య హెచ్చింపబడవలెను. ఇందును గూర్చి సభవారికి నిన్ను పంపిండు కళకాళ మొసంగిన మేము ముట్టాడెదము” అని విజ్ఞప్తియందు వ్రాయబడినది. పిమ్మట రామస్వామి కన్య గారు విషయ నిర్ధారక సభ్యుల నియోజన విధానమును వివరించిరి. చెన్నై రాష్ట్రము 14, ఆంధ్రరాష్ట్రము 11, బొంబాయి 20, సింధురాష్ట్రము 5, మరాఠ్ రాష్ట్రము 25, సంయుక్త రాష్ట్రము 21 డిల్లీ అత్యంత మేర్పాదా రాష్ట్రము 5, బొంబాయికి అదనము 10, పంజాబు 20, మధ్యరాష్ట్రము 12 తేదీన ఒకరిన్నా 20, బేరారు 5, బర్మా 5.

విషయ నిర్ధారక సంఘము

కాంగ్రెసులీగు చ. స. సభలలో బహుజనుల యభిప్రాయ మొకరిని స్వల్ప సంఖ్యకుల యభిప్రాయ మొకరిని ఏర్పడినది. ఆ యభిప్రాయ భేదములను సామరస్య మొనరింప ప్రయత్నించుచు చాల కాల కన్యనుకున్నది. స్వల్ప సంఖ్యకులలో సరిదిద్ద వాణ్ణా గారిననుసరించినవారు సభకు రావలెను. పండిత మదనమోహన మాలవ్యా గారి ననుసరించిన వారు సభకు వచ్చిరి. మాలవ్యా గారికి సభాసభ నూచించిరి. బొంబాయి చెన్నై మితవాదులలో కొందరు మాలవ్యా గారి ననుసరించిన మాలవ్యా గారు చేసిన సరణిగూడ సభాసభకు తలంచిరి. “కొన్ని మతకులకులోబడి ఇండియా దేశమునారికి కాంతి, సెన్యుటీవ్, డేరక్షణములతో ప్రత్యక్ష సంబంధముగల విషయములందఱుండవలెనని సాధికార ముండవలెను” అని మాలవ్యా గారు నూచించిరి. అనిన సెంటుమ్యు గారును బొంబాయి సభ్యుల సంఘమువారును, నేరుగాచనలను చేసిరి. బంగాళా పూనా చెన్నై మితవాదులు కలసి మరొక మోదనము చేసిరి. “స్వీకరణముగాని తిరస్కరణముగాని ప్రస్తుత విషయముగాదని తలచుచున్నాము భారతీయులకు స్వపరిపాలనా సామర్థ్యముకలదు. వారు కాంగ్రెసులీగు విధానమును కోరుచున్నార. ని వేద కులు సభాభిప్రాయముల వారి నివేదికము కొంతయభివృద్ధిని నూచించినదిగాని మరికొన్ని

విషయములను కేవల మాతాభంగము కలిగినది గాన మార్పు లనవలెను” అని విషయనిర్ధారక సంఘము వారికి తీర్మానమును నిర్దేశించిరి. ఈ తీర్మానముపట్ల మితవాదుల భావమును గూర్చి పండిత మాలవ్యా గారు చాల నసంతృప్తిని వెల్లడింపగా అనునయందుగల గౌరవముచే ఎట్టకేలకు బొంబాయి మదరాసు మితవాదులు రెగిగురు ఈ తీర్మానము నంగీకరించిరి. సమాధానముమీద తీర్మానము చేయబడినది. ఈ తీర్మానము శుక్రవారమునాడే నిర్ధారణ చేయబడినది. వివరములలో సమాధానము వుదరలేదు. అధిక స్వాతంత్ర్య తీర్మానమును గూర్చి చర్చ అసలము లేకపోయినదిగాని భారతీయ ప్రధాన స్వాతంత్ర్యములను గూర్చిన తీర్మానము నంగీకరింపజేయుటకు నీ. విజయరాఘవాచారి గారు రక్త్యధికముగ ప్రయత్నించిరి. అనిన సెంటుమ్యు గారు తీర్మానమును విషయనిర్ధారక సభలో నుపపాదించిన కొందరు మితవాదులు మాత్రము ప్రతికూలరీతిగా చావలేదు. ప్రజాపాలిత కాళులను నిరంకుశాధికార పాలిత కాళులను నిర్ధారణచేయుటయంద డిధికమగు చర్చ కలిగినది. కాంతి-సెన్యుటీవ్, డేరక్షణములను గూర్చిన విషయములందు కాసన సభల విమర్శనము లేకుండా ఎంతటికారముండవలెనని విషయమును చాలచర్చ జరిగినది. దీనినిగూర్చి ప్రజల ప్రాణిత్తములను సరకుచేయని అధికారము నిరంకుశాధికారుల కుండగూడదు. డేరక్షణకాసనము చాల నసభకము. కాలకు సంఘమువారి వ్రాత లిందులకు నిదర్శనము లని మహామృత్యులు నుడిచిరి. దీనినిగూర్చి కొన్ని ఏర్పాటులు చేయబడినవి.

“ఇండియా దేశీయమునగూడ ప్రజాపాలిత కాళులను ప్రభుత్వపాలిత కాళులు నుండవలెను. అధినివేతనములకెప్పు టి క్రింద వివేకవిషయములు, నేన, నాకాదేశము, ఇండియాసంస్థానాధికారులు అను నీవిషయములు ప్రభుత్వపరిపాలనములుగా నుండవలెను. ముందుగా వానికి భనము సమకూర్పవలెను. అధిక ప్రత్యయనకు రాష్ట్రీయవిధానమే అనుసరణముగా నుండవలెను. ప్రత్యేక కిరీ విషయముల వాలోచించు కార్య నిర్వాహక సంఘమున సగముమంది భారతీయులు యుండవలెను. మొత్తము శాసనసభ్యులు 150 మంది యుండవలెను. నియోజకులు 120 మంది యుండవలెను. శాసనసభ అధ్యక్షులను ఉపాధ్యక్షులను నియోజకులుగా నుండవలెను. శాసన సభల నిబంధనలను చేయుటకును సవరించుటకును శాసనసభలకే అధికారముండవలెననిగాని దౌరతనమువారి కెట్టి జోక్యము నుండగూడదు. 15 ఏండ్లలోపున హిందూ డేరక్షణము నందరికిను సంపూర్ణ స్వపరిపాలన మేర్పరుపబడవలెను. మహామృత్యు ప్రాతినిధ్యము కాంగ్రెసులీగు విధానము ననుసరించి యుండునది. ప్రత్యేక కాళులైన సభ్యులు కార్యనిర్వాహక సంఘముననుండగూడదు. అధిక ప్రత్యము లన్ని రాష్ట్రములందును శాసనసభలచే నామోదించబడవలెను. ప్రజాపాలిత కాళులనుగూర్చి మంత్రులకును గవర్నరులకును సంబంధము స్వపరిపాలనముగల అధినివేతనములనున్నరీతి నే యుండవలెను. కార్యనిర్వాహక సభ్యులతో సమానస్థానము మంత్రులకుగూడ నియ్యబడవలెను. రాష్ట్రములలో 6 సంవత్సరములవరకు న్యాయ-పోలీసు-శాసన కాళులను ప్రభుత్వకార్య నిర్వాహకవర్గములక్రింద నే యుండవలెను. కార్యనిర్వాహక-న్యాయవిచారణ కాళులను విడదీయవలెను. రాష్ట్రీయసభలలో అధ్యక్ష-పాధ్యక్షులుగూడ నియోజింపబడవలెను. గ్రాండు కమిటీల నేర్పరచగూడదు. అన్ని విషయములందును శాసనము

జై గుభయము లేదు.

వైద్యరత్న మండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జై గుజ్జగు (1045)

ని వార కౌవధములు

మా మంతులు గడచిన యాదానీ నర్సిరహులగ ఇండియా, బర్మా, సిల్హా డేరక్షణములందును, స్వతంత్రస్థానముల నుండును అనేక స్థాన గోకులను కాపాడుట లోకవిదితము. సేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన

జై గు సోకదు.

హైదరాబాద్ శాసనసభ 6 మే 1920-0-0	కేరళా శాసనసభ 1 మే 1920-0-0
డిల్లీ 3	డిల్లీ 3
బెన్ గు 0-0-0	బెన్ గు 0-0-0
హైదరాబాద్ సాక్షిదేవత.	కొరువారకి మామిడ్ క్యాటలా గుదిరముగ పంపబడును.
కంతి విజానము:- “మండిత” మదరాస్.	

ఆయుర్వేద శ్రమం, గజ, ఆచారప్పన్ విధి, జి.టి. మదరాసు.

లను చేయుటకు కావలసిన కార్యములను గూర్చి కాన సభలలోకిరింపని విషయములను రాష్ట్రీయ దొరతనమువారు ఇండియా దొరతనమువారికి తెలుపవచ్చును. ఇండియా దొర తనమువారు ఇండియా కానసభకు పంపవచ్చును. గ్రాండు కమిటీల శీర్షికలను సగముమంది నియోజకులుగా నుండ వలెను. రాష్ట్రీయ కానసభలలో శ్రీ మంది నియోజకులుగా నుండవలెను. గవర్నరు జనరలుగాని గవర్నరుగాని సభలకు విర మించినపుడు మరల రి సెల లోపున సమావేశము జరుగున న్నేర్పాటు చేయవలెను వారు బాధ్యులు కావలెను.

రాష్ట్రీయ దాదాము.

రాష్ట్రీయ దాదామున సంతకము సామ్రాజ్య శాసన మన కియ్యదగునను విషయమును గూర్చి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమును డిల్లీ సమావేశము జరుగు లోపల తమ అభి ప్రాయములను తెలుపుటకు వారు వారిని కోరవలెను. అట్టి రు మార్గాలు డిల్లీ ప్రజలమున రాష్ట్రీయగా నేర్పరచి ప్రజా పరిపాలనను సోపంగవలెను.

పార్లమెంటు ఇండియా కార్యాలయము.

ఇండియా రాష్ట్రీయ దొరతనము ప్రజలకు బాధ్యులు లగుట హెచ్చిన కొలదిని ఇండియామంత్రి పార్లమెంటు సంఘముల పరిపాలనను తగ్గించవలెను. ఇండియా దొరతనము ప్రజలకు బాధ్యులుగనుటకు ఇండియామంత్రికిని పార్లమెంటుకునుగల అధికారములను ఇండియా దొరతనమున కియ్య గూడదు. ఇండియా మంత్రి సంఘమును తీసివేసి ఇద్దరుసహాయ కార్యదర్శులను స్థిరముగా నియమించ వలెను. వారిలో నొకరు భారతీయుడుగా నుండవలెను. ఇండియా కార్యాలయము లోని ఆందరు యువోగ్యుల జీతమును ఇంగ్లాండు దొరతనము వారే యియ్యవలెను. రాష్ట్రీయ దొరతనములు సంపూర్ణముగ ప్రజలకు బాధ్యులు లగువరకు ఆ సంఘములలో ప్రత్యేక విషయములనుగూర్చి అధిక పరిపాలకాధికారములను మార్చ గూడదు. ఇండియా మంత్రి పార్లమెంటు సంఘముల పరిపాలనను విరమింపబడగూడదు. ఇండియామంత్రి సభకుగూర్చి ఆలోచించుట కేర్పడవచ్చు సంఘమున తగినంతమంది భారతీయులు గూడ నుండవలెను. అని విషయ నిర్ధారణ సంఘమువారు పరిష్కరించిరి.

చతుర్థదిన మహాసభా సమావేశము

సంస్కరణ విధానము

ఈ విధానమునుపండిత సుధనమోహన్ మాలవ్యగా రిట్లుపదించిరి.

“ఇండియామంత్రి రాజప్రతినిధిగాఁబై ఈదేశమున బాధ్యతాయుత సరిపాలనమును నెలకొల్పుటకు చాలప్రయత్నములను ముఖ్యార్థముగా నొనరించిరి. కొన్ని సూచనలు ప్రస్తుత స్థితియందభివృద్ధిని సూచించుచున్నదిగాని మతికొన్నదిని గూర్చి ఆలోచనము కలిగి యున్నదిగాని బాధ్యతాయుత పరిపాలనకు ప్రథమప్రయత్నమునకు ఈ సందర్భము విఖ్యముగా చేయుబడవలెనని ఈ కాంగ్రెసువారు తలచిరి.

ఇండియా దొరతనము.

(1) రాష్ట్రీయ దొరతనమునందువలె ఇండియా దొరతనమునందుగూడ ప్రజాపాలితకాఖిలను ప్రత్యేకకాఖిలు నుండవలెను. (2) ప్రత్యేకకాఖిలలో విడివిడి (అధినేతలములకప్పు) నేన-సాకాదీ-ఇండియా సంస్థానములు, ఇదివరకు పరిపాలన చేసిన మహాయంపులకు లోబడి కాంతి నెమ్మది దేశీయములకు ప్రత్యేకముగ సంబంధించిన విషయములమీద ముందవలెను. రిక్తివన్నీయును ప్రజాపాలితకాఖిలుగా నుండవలెను. (3) ప్రత్యేకకాఖిలములకు కారలనసామ్యము ముఖ్యముగా ముందు సమకూర్పవలెను. (4) అధికపరిపాలనకు రాష్ట్రీయ విధానమే వలెపవలెను.

కానములన్నియు బిల్లులములముగా నామోదితములు కావలెను. కానసభవారు నామోదించినచో దొరతనమువారి కవసరమని తీసునచో కన్యతేషులవద్దగూ గవర్నరు జనరలుగాకావలెను. మరల మనసాగింపవచ్చును. పిమ్మట కానసభకువచ్చినచాలలో 100-కి 40 మంది అనుకూలించినగాని మరల సమసరింపగూడదు. స్టేటుకాన్సిలుండగూడదు. ఉపదేశికవలెనందులెని ఆసభలో సగముమందికి తక్కువకాకుండ నియోజకులుండవలెను. స్వభిక్షిల్లపద్ధతి ప్రత్యేకకాఖిలకుమీద ప్రయోగింపవలెను. ప్రత్యేకకాఖిలకు సంబంధించిన కార్యనిర్వాహకసభ్యులొకరికంటె హెచ్చుగానుండిన సగముమందిభారతీయులుగా నుండవలెను. సామ్రాజ్యకానసభలో 150 మంది సభ్యులుండవలెను. వారిలో 120 మంది నియోజకులుండవలెను. (అనగా 4/5 వంతు) అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షుని సభవారే నియో

జించుకొనవలెను. సభానిబంధనలను చేయుటకును సవరించుటకును సభవారికే అధికార ముండవలెను. గవర్నరుజనరలు అనుమతి అవసరములెను. నిర్ణీతకాలము లందు గాని కొంతమంది సభ్యులు కోరినపుడు గాని కానసభలను జరుపుట కేర్పాటు జరుగవలెను. 15 సంవత్సరముల వాపున ఇండియాదేశమునందంతటను సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలనను నేర్పరుచుటకు ఖగారు జరుగవలెను.

రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సభలు

ప్రత్యేకకాఖిలు లేని సభ్యులు కార్యనిర్వాహక సభలలో నుండగూడదు (2) సంస్కరణసాధనముగ కొత్తసభ శీర్షికచి మొదలు మంత్రిలు కానసభలకు బాధ్యులుగనుట ప్రారంభము కావలెను. ప్రత్యేకకాఖిల సభ్యులకు గల గౌరవమును జీతమును మంత్రిలకుగూడ నుండవలెను. ప్రత్యేకకాఖిలకు చేరిన కార్యనిర్వాహకసభ్యులొకరికంటె హెచ్చుగా నున్నచో వారిలో కనీసము సగము మంది భారతీయులుగా నుండవలెను. అధిక సభ్యులు కానసభలలో నామోదించబడవలెను. ఇండియా దొరతనమువారికి కొంత సామ్యముండవలెను. మొదటి సంఘముల నియోజన కాలము ముగియవరకును ప్రత్యేకకాఖిలకు కొంత సామ్యముగూడవలెను. కొత్తసభ్యులు చేయుబడవలెనని వచ్చినచో ప్రత్యేకకాఖిలకాఖిల నిర్ణీతకాలము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారిచే చేయుబడవలెను.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు.

సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమునకు దేశీయులు సమర్థులుగ నున్నారని నిర్ధారణచేయుచు అననరమగుచర్యను తొలగించుటకు ఆలస్యమును రద్దుపరుచుటకు 6 సంవత్సరముల వరకు కానసభిర్వాణ న్యాయవిచారణ (చెటపాలలు లేవు) పోలీసుకాఖిలను కార్యనిర్వాహకసంఘములకు వదులుట కే కాంగ్రెసువారు నశ్చించిరి. కార్యనిర్వాహక న్యాయ విచారణాధికారముల వెంటనే వేరుచేయవలెను. అధ్యక్షుడును ఉపాధ్యక్షుడును నియోజకులుగా నుండవలెను. గ్రాండుకమిటీల శీర్షికను గూడదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన యన్ని విషయములనుగూర్చియు రాష్ట్రీయ కానసభ గారు కానసభలను చేయు సభకారమును కలిగియుండవలెను. కానసభకు పోలీసున్యాయవిచారణలను గూర్చి గూడ వారి కధికారముండవలెను. కానసభవారి పరిష్కారము గవర్నరు మొలువారికి తప్ప నీకరము కానిచో వారు ఇండియాగవర్నరు మొలువారికి వ్రాయవలెను. వారుఇండియా కానసభలో నుపపాదించి మామూలుచర్య ననుసరింపవలెను. గ్రాండుకమిటీ శీర్షికనుచూచో ఆసంగము నందలి సభ్యులలో సగముమందిని కానసభకుగూర్చి నియోజింపవలెను. కానసభలో నియోజితసభ్యులు 4/5 వంతుగానుండెను. సామ్రాజ్యరాష్ట్రీయకానసభ స్టేటు సభలకు విరమించునపుడు గవర్నరుజనరలును గవర్నరును మరల మూడు సెలలలోపున సమావేశము జరుగున న్నేర్పాటుచేయవలెను. నియోజకులకు విజ్ఞాపనములముగా కానసభలను విరమింపగూడదు. తిఖితములుగా మంతుల సంతకములతో గూడ పరికరింపబడవలెను.

పార్లమెంటు ఇండియా కార్యాలయము.

(1) ఇండియామంత్రి సంఘమును తీసివేయవలెను. ఇద్దరు సహాయ కార్యదర్శులను స్థిరముగా నేర్పరచవలెను. వారిలో నొకరు భారతీయుడుగా నుండవలెను. (2) ఆ కార్యాలయ నిబంధి విషయములు ఆంగ్లదేశ ప్రభుత్వమువారిచేతనే పరిష్కరింపబడవలెను. (3) నియోజితసభ్యులకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ప్రత్యేకకాఖిలవారు బాధ్యులుగవరకును వారి కట్ట అధిక పరిపాలకాధికారములను గూడ నీయగూడదు. (4) ఇండియామంత్రి సంఘమునుగూర్చి ఆలోచించుట కేర్పరుపబడిన సంఘమునందు తగినంతమంది భారతీయులు ఉండవలెను.

“అన్ని కానసభ సభ్యులలోను మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యము కాంగ్రెసు - తీసు నివేదికము ననుసరించి యుండవలెను. అధిక విషయములందు సంపూర్ణాధికార ముండవలెను. రాష్ట్రీయ దొరతనములు ఇండియా దొరతనమువారి కియ్యవలసిన ధనముగూర్చి డిల్లీ కాంగ్రెసు జనుగులలోపల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసులవారు తెలుపుటకు కోరబడవలెను” అను తీర్మానమును గావించిరి.

మండిత మూలవ్యా గారు.

ఈతీర్మానము చాలభారదృష్టితో దీక్షాలోచనవైని వ్రాయబడినది. సంస్కరణములను గూర్చి ఈ దేశమున బహు జనుల యభిప్రాయమును పల్లడించుటయే

సంకల్పము. నివేదికమును వ్రాసిన ధీమంతులు సత్సంకల్పముతోను దీక్షతోను దేశాభివృద్ధిని గోరి వ్రాసి రుసుట నిశ్చయము. కొన్ని విషయములందు ప్రస్తుత స్థితికంటె మందిస్థితి లభించగలదు. విమర్శించుట యనిన మనకు వారి పట్ల కృతజ్ఞత లేదనుట గాదు. వానిని దేశీయులు కడు శ్రద్ధతో చదివిరి. దేశావశ్యకతలను తీర్చుట కవి బొత్తిగా చాలకుండుటచే ఆకాఖిలము కలిగిన దని కాంగ్రెసువారు నూచింపవలసి వచ్చినది. (ఉత్సాహము) ఆగస్టు నెల ప్రకటనమున కనుగుణ్యముగ వ్రాసి తిమని నివేదికము వ్రాసిరి. వారు దానిని సరిగ పాటించలేదని సవినయముగ విన్నవించుచున్నాము. (హర్షము) మనము స్వపరిపాలనమును కోరితిమి గాని ఏదో యొకముల ప్రారంభము కలుగవలెనని కోరలేదు. ఇండియా దేశమునందంతటను బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము ప్రారంభింపబడవలెనని మంత్రిలు నూచనను పార్లమెంటు ప్రజాసభవారు స్థిరపరిచిరి. “పరిపాలన మందలి ప్రతికాఖిలందును భారతీయుల సంపర్క మతితయింపవలెను. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యాంతర్యామము ఇండియామంత్రి స్వపరిపాలన మతికయించవలెనని” పార్లమెంటులో ప్రకటింపబడినది. అదియే వాగ్దానము నివేదికలకు ప్రమాణము దానిని చెల్లించలేదని నడువవలసి వచ్చినందులకు నేను చింతిలుచున్నాను. నడువక నిధితేదు. “అందులకు తగిన స్థిరమును నేర్పాటులు జెంటునే జరుపబడవలెనని వారు నిర్ధారణచేసిరి” అనునది మరియొక వాగ్దానము. అట్టి స్థిరముగవిర్పాటులు మనము నిరీక్షించినరీతిని జరుగలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమునగా ఇండియాదేశమునందుగల ప్రభుత్వకాఖిలన్నియు నని స్పష్టముగ చూపిరి. అందులకు గవర్నరు జనరలుసభ ప్రధానాంగము. అన్ని ముఖ్యవిషయములను వారివశమున నున్నవి. రాష్ట్రీయలలో సంస్కరణములు ప్రారంభమగు ననిరి. అది సరేగాని ఇండియాదొరతనమునగూడ ప్రారంభము కలుగవలెనని మనము కోరుచున్నాము. ఈవిషయమున నిదేశమున భిన్నాభిప్రాయమే లేదు.

విజ్ఞప్తి.

మనలో దురదృష్టమున నభిప్రాయభేదములు కలిగినవి. మన మైకమత్వముకొరకు ప్రయత్నింపవలెను. మనము భిన్నాభిప్రాయములను పోగొట్టుటకు ప్రయత్నింపవలెనుగాని స్థిరపరుచుటకు ప్రయత్నింపరాదు. మన కిప్పుడు అభిప్రాయము భేదించినను బహు కాలముగా దేశీయ చేయుచున్నవారి పట్ల గౌరవము తొలగగలదు.

ఇండియా దొరతనమున గూడ ప్రజాపరిపాలన ప్రారంభము కలుగవలెనని ఎల్లరును నిర్ధారణ చేసిరి. అందులకు బిలిటను దొరతనమువారు రుగీకరింపనిచో ప్రజలకు సంత్వప్తి కలుగదు. ఆందోళనము తగ్గదు. (హర్షము) అత్యవసరమని మనము తలంచినది లభించిన నే ఆందోళనము తగ్గగలదు. ఉత్సాహము సర్వ జనులకును సంబంధించుచి. ఆ విషయమున ప్రజాభిప్రాయము పాటింపబడవలెను. ఆనసరి కలిగినపుడు ధనమును సమకూర్చుటలో ప్రజాప్రతినిధులు సహకారులు కారను నింద నెల మోపవలెను. ఈ యుద్ధమునకు మన మట్లు కోర్కెలేదా? ఆచారపు పన్ను విషయమున ప్రజాభిప్రాయ మెల గ్రాహ్యముగాదు. ప్రత్యేకకాఖిల హెచ్చింపబడినది. బీడులు చాల బాధపడుచున్నారని ఇందులకు కానసభవారునులే నేల పొందరారు. విద్యావిషయమున ప్రజలకోరిక సభకారులు చెల్లించలేకపోయిరి. చేయవలసినరీతిని వారు పనిచేయలేదు. (సిగ్గులచేటు) అట్లనరుదు. అందులకు మీ యుదాసీనయే కారణము. మనకా మధికారులు కావలెను. పరిశ్రమల విషయము చూడవలెను. స్పర్ధలను నేరమున పరిశ్రమలు రూపుమానినవి. ఇతర దేశములవారు పరిశ్రమల సభివృద్ధి నొందించుకొనిరి. జపానుదేశపు సరకులు వెల్లించుచున్నవి. జపానువారిలో సమయముగా నైన మనము పరిశ్రమల సభివృద్ధి నొందింపజాలక పోలితిమి యందు సిగ్గుపడుచున్నాము. మనలోపానుర్ధ్వము లేకపోలేదు. మంత్రిములప్రక్క వాలోచించుడు. నివేదికమున నీయోవశ్యకతను వారు పరిగణించిరి గాని ఆంగ్ల దేశావశ్యకతకు ప్రాముఖ్యము సంగిరి. భారతీయసభ్యులు పరిపాలింపగలిగిన విషయములుగలవు. వారిపరిపాలనమున చాల సభివృద్ధి కలుగగలదు గాని మాకవశ్యము కలిగింపవలెనని మనము కోరుచున్నాము. స్టేటుకాన్సిలుండగూడదని మనము కోరితిమి. దీనివిషయము భిన్నాభిప్రాయము కలదు. కావలెనని వారిలోను ఆంగ్లం బిరుదు వారిలోనుగూడ చాలమంది సమర్థులు కలరు. రాష్ట్రీయలలో స్వపరిపాలనము సమగ్రముగా నుండవలెను. ప్రత్యేకకాఖిలులు ఉండగూడదనియే నాతలంపుగాని ఈ తీర్మాన ముక్తభావము గాదు. అందులకు కలసి మార్చి నిర్ధారణచేసినది గాని మీరు తీర్మానము నామోదించెదరని కోరెదనని మూలవ్యాగారు నుడిచిరి.

స్థానిక వార్తలు

శ్రీకృష్ణమందిర సభ:—సభా భవనములో (97 వరదా మూర్తియొక్క పీఠం) ఈ నెల 5 వ తేదీ గురువారము సాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రజా శ్రీరాలకృష్ణ భాగవతులుగారు గరుడగర్వ భంగమును చూపి ధాకాలక్షేపము జరిగింతురు.

కోకిలావసంతము:—ఇయ్యది నిర్విరళ ప్రబంధ రూపకముగా యాభాయిక. విజయనగర మహారాజా వారి కలాకా లాంఛోపాధ్యాయులు భోగరాజు వారాయణ మూర్తిగారు కృతికర్త. గ్రంథమువెల: చందాచారులకు 0-10-0 ఇతరులకు 0-12-0 దీనినిగూర్చి ముందు ఓమర్చించెదము.

చెన్నపురి ట్రాముకంపెనీ వనివాండ్ర సమ్మె కట్టు:—వైఎమ్మేకట్టు పూర్తియై టెలియమున్నది. చాలమంది పనివాండ్రు తమ కోర్కెలు ఫలితకర పూర్వమే పనులలో జేరిరి. సమ్మెకట్టు వాయువును మరొందరును ఇంకను పనులలో జేరలేదు. గత 6,7 రోజులలో నడుపబడిన ట్రాముబండ్ల సంఖ్యకన్న నేడు నడుపబడుచున్న బండ్లసంఖ్య చాలావరకు పెచ్చినది.

నైనిక వస్త్రోహమును దొంగతనము చేయుట:—వైకృతామలలో నేతపనివాగిని నియమించబడిన నవశృంగారాచారి అను నొకడు గతనెల 31 వ తేదీన ఆరణాలు విజయనగర మల్లుబట్టు దొంగిలించి ట్రాము రాజధాని నల్లనపేటపైకి గారియద్ద కేసుజేయబడినది. పేజిస్త్రీలు గారు వానికి 20 రూపాయల జుట్టువాము కొట్ట ముగియకలకు ఖయదుశిక్షయని విధించిరి.

ద్రోహమును పోలీసు సాగ్రేయు:—పూర్వము నైనికమల్లుబట్టుపనియందుండిన అనునొక పాశ్చాత్యుడు సి. డివిజను పేరిటపోలీసు సాగ్రేటుగా నియమించబడినది. అతడు ఉద్యోగమునుచేరి కొద్ది కాలమైనను అతడు ప్రజల నమ్మకము సంపాదించి 15 రూపాయల వ్యవసాయము కొని పెట్టెదనని వారియొద్దనుండి రహస్యము మూడు నేలపాపాలు జనుచేసి ఆమెముతో వివాహమును. వానిని పోలీసు వారు వెతుకుచున్నారు.

చెన్నపురి కలకత్తాగారి దర్బారు:—ఈ నెల 7-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 5-15 నిమిషములకు వచ్చుచున్న మండిరములో చెన్నపురి కలకత్తాగారు దర్బారుజేసి మార్టీ సాహేబు బాహిద్ హుస్సేన్ సాహేబు మెహారి కాబిసాబు, ఉల్ హుల్ మా, రావుబహదూర్ కలనల కలెక్టర్ నెట్టి, రావుబహదూర్ వాలియబట్టిగోవిందజ్జ అయిదుగురు రావుబహదూర్ వాలియబట్టి రంగప్ప అయిదుగురు, రావు బహదూర్ అనగ్రామ వేదాచలం అయ్యరు అయిదుగురు, రావు సాహేబు ధవాల పద్మరాధి నాయుడు, హుసేన్ నవాబును అబ్దుల్ గని, ఖాన్ బహదూర్ గాన్ధీ లింగయ్యల సనదులు బహుమతి చేయుచును.

తిలకాణ ప్రస్తుత వేదగిరిశివరామిని పండితంపుము:—గత 5, 6 సంవత్సరముల నుండి పూజలు ప్రసాదములు సంవత్సరములకు లేక ఈ గుడిలోను పూజలు లేవు బడియున్నది. పూర్వపు బాచాముల ప్రకారము అనుదినము పూజించుట సంవత్సరములకు జరుపుట కొక సంఘము ఈ నెల 1-వ తేదీన ఏర్పడినది. ఆనాడు 65 గురు సభ్యులు పాల్గొని పూజ పీఠం 43 నెంబరు గృహమును సమావేశమైరి. వారి లోని నాథాయజుస్వామి మొదలియారు గారు, సుబ్బాధ్యక్షులుగ వెన్నుకొనినది. గంగస్వామి మొదలియారు గారు కోనెల ధర్మకర్తలుగా నియమించబడిరి. వీరు గురువాధ మొలియారు, నాథమొదలియారు, సునింగరావు నాయుడు, కన్నం పిళ్లంగారు డైరెక్టరుగను, టి. ఆర్ కృష్ణస్వామి మొదలియారు గారు అడిటరుగా నియమించబడిరి.

చెన్నపురిలో కలరావ్యాధి:—గతనెల 31-వ తేదీలో అంతమైన వాముగా కలరావ్యాధి 38 పరికితగిలినది. వారిలో 23 గురు మరణించిరి. ఆ గతవారములో 74 గురికి

వ్యాధిసోకి 54 గురు మరణించిరి. ఈవ్యాధి ప్రాబల్యముకొద్దిక తగ్గుచున్నది. తండ్రియారుపేట లెరువలిక్కిటిలో మూత్ర మి వ్యాధి తగులుచున్నది. కలరా స్థలములనుండి పోయినవారు ఎవరికి జోయిన అచ్చట ఈవ్యాధి తగులుచున్నది. కలరా వ్యాధివలన మరణించిన వారిపై హితులు బంధువులు విశేషము గ వారిగృహమును ప్రోగుబడుదురు. వారిలో అధుపపక్షము ఒక్కని కైనను ఈవ్యాధి తగులుచున్నది. గతవారమున ఇటు వంటి వనేకములు చూడబడినవి. కలరావ్యాధి సోకిన 38 గురిలో 5 కేసులు నైనుండి చెన్నపురికి వచ్చినవి. 4 కేసులు గృహములు లేక పీఠములలో దెరుగువారికి తగిలినవి. రెండు కేసు లు జనరలు ఆస్పత్రిలో కలిగినవి.

యుద్ధమున వ్యాపకము:—ప్రధానకమిటీవారు:— గత సోమవారము సాయంత్రము టెక్స్టెలిగు హాలులో నొక బహిరంగసభ జరిగినది. చెన్నపురి గవర్నరు వెంట్రెండు ప్రభువుగారు ఆగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. ఆదినము పల్లి కు సెలవు దినము ప్రకటించబడినది అన్ని ఉద్యోగములకు అన్ని వృత్తులు జాతులు సంబంధించి య నేకమంది పురజనులు సభకు వెళ్లిరి. పట్టణమునకు చుట్టుపట్టులనుండి గ్రామాదులలో గత వారమున సభలు జరుపబడుటచే ఆ సాయంత్రము 7 1/2 లక్షల రూపాయల చందాను చేయబడినది. ఇదివరకు చందా యెసవబడిన వైకముతో గూడ నిది రూ॥ 1,12,71,200 ల మొత్తమయినది. సభముగిడుటకు బూర్వము గవర్నరుగారు ఒక విందుగానించిరి. పిమ్మట గవర్నరుగారి ఉపవాసము జరిగెను. వీరేశలింగస్వామివారికి 50 రోజులపై పాటించుగారిక తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. కె. క్రీనివాసఅయ్యగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. తరువాత యుద్ధమున దరిభాగముల సభ్యులకు పంచిపెట్టబడినది. వెయ్యి మొదట 5 లక్షరూపాయల వరకు చందాను చేయబడినది. వియ్యునెట్లు 50 కేసివారి 5 లక్షలను జమలో ముగిసిదీన కంపెనీవారు 2 లక్షలను, సర్ గాన్ధీ గు ఫ్రేజరు కంపెనీ 2 1/2 లక్షలను చేరికంపెనీవారిక లక్ష రామ్ నే కంపెనీ వారిక లక్షయు చందా లొసగిరి.

శ్రీమతీ పరిణయ ప్రదర్శనము:—కడతిన యాది వారము సాయంత్రము విక్టోరియా పురమండలమున ముగిసి విలాసవంతముగా క్రైస్తవకళాకాల కట్టాటకపండితులు ఎమ్. డి. ఆల్బెన్సింగ రాచార్యులవారిచే రచయించబడిన శ్రీమతీ పరిణయము నాటకమును కన్నడమున ప్రదర్శించిరి. ఈసభవారు కట్టాటకనాటకములకు ప్రదర్శించుట కిదియే ప్రారంభము. ఇట్టి యాప్రభవప్రయత్నముచే ప్రదర్శన మొత్తము మనోహరముగా నుండుట మిగుల ప్రశంసనీయము. ఈ విజయప్రాప్తికి కారకులైన కర్ణాటక శాసనాధికారి (గవర్నరు) మెంటయ సంతస మగుచున్నది. తామే స్వయముగా విష్ణుకావ్యమును భరించుట కలన, వారి కీశయందుగల ఆభిరుచి ఈకృత్యమగుచున్నది. ఈప్రదర్శనమున నెక్కువ చిత్రాకర్షణముగా నున్నది రంగాలం కరణము. ఇంద్రదత్త యటుండ, తీర్థసాగరకాయని చూపిన రంగము ప్రత్యేకప్రశంసాప్రసము. చంద్రోదయప్రదర్శన మటుండ, వెలువలిపిపములనాల్గు రంగకోభ కళకళలుట చట్టో పాధ్యాయుల ప్రదర్శనములను సందర్శించుటకు ఫలముగా పరిగణింపవలసియున్నది. అనుసంజయకూడ సాధారణ గుణము కాదు. మరి యేప్రదర్శనలైనను ఈకళాపాస్యమును గ్రహించు లిరా? దురభిమాన వశిక్కుచే మూచుగారు. ఇంక వాత్ర ధారులలో మనోభివేషధారి కగ్రధానము నివృత్తి లభియ. పర్వతుడు ప్రారంభపాన వెలులున్నది, రామరామ కొంతకు కొంత రక్తి కన్నంపెనీటకు సందర్శించుట. వారదవేషధారి హాస్యసప్రదర్శనమున తనకు సహజముగలగల యసాధారణ సామర్థ్యమును తిలకిం చుచుప్రదర్శనమున చూపజాలతెనాయని సంతోషము కలుగుచున్నది. తిక్కన పాత్రధారులు చాలవరకు యథోచితముగా ప్రవర్తించి నాటకమును మొత్తముమీద జయప్రదముగా ప్రదర్శించిన నుట కెంతయు సంతోషమగుచున్నది.

జ్యోతికావీలన రాజ్యముల విషయము కెప్తమువెరి యుగారు పత్రికలకు ప్రాయము యధాసంకరము, సంధికాలమున 1918 వ సంవత్సరపు ఆంగ్లోవర్తము ఆగ్రిమెంటు ప్రకారము, ఇంగ్లీషువారు దక్షిణాఫ్రికాలోని జర్మనీవారి వలన రాజ్యముల తిరుగ వారికి ఇచ్చిన యెంతయు బాగుండునని నూచించుచున్నారు.

రాష్ట్రీయ ప్రకటక సంఘము.
గత ఏప్రిల్ మేములలో డిల్లీ నగరమందు జరిగిన మహా సభాతీర్మానములలో నొకదాని కనుగుణ్యముగా చెన్నపురి గత ర్షయగారు రాష్ట్రీయ ప్రకటక సంఘ మొకటి నియమించిరి. గవర్నరు మెంటువెను సూపరింటెండెంటు టి. ఫిషరు రాజధాని కళాకాలోపాధ్యాయులు హెచ్. బి. కర్మ హొరి హైస్కూలు చివపు హెచ్. యంగు నెకర్, హిందూ హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు పి. వి. నుబుబుణ్యము అయ్యరు, గౌరవ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు మహా మ్మదు ఉసమాన్ సాహేబు బహదూర్, హిందూ పత్రికా సంపాదకులు ఎస్. కన్నూరి రంగయ్యగారు, స్వదేశీ మిత్రన్ పత్రికాసంపాదకులు పి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులగు కాశీవాసుని నాగేశ్వర రావుగారు, పూజనీయులగు మోనాసిగోనాథున, గొట్టి. రంగారావుగారు, తెలఘాటు జమీందారు, పి. లెరుమశివశిరి ఆటర్ని-ఆల్-లా, ఖాన్ బహదూర్ మహమ్మదు బజ్జాల్ సాహేబు బహదూరు, క్రైస్తవ కళాకాలోపాధ్యాయులు ఎమ్. ఇ. కార్లె, క్రైస్తవకళాకాలోపాధ్యాయులు ఓ. కంద స్వామిపెట్టిగారు సంఘ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

వీరి మొదటిసవి యుద్ధవ్యాపకము. సంగ్రామకారణముల వారి ప్రాబల్యములనాల్గు ప్రజలకు భోధనచేసి హిందూజాతీయనకు భారతీయులకు సంగ్రామస్థితికిని గల సంబంధమును వారికి తెలియపఱచి సాధ్యమైన మార్గముల నన్నిటినులమున వారు దొరతనమువారికి సహాయ మొనర్చరలేనని నచ్చచెప్పుటయు గుండ్లపు నిజశిథిని వ్యాపింపజేసి అల్లరిచిల్లర గాలికబురులను ఖండించి యుద్ధమునకు ముహూర్తము, తుపాకి కుండులు, ద్రవ్యము కావలయునని దేశమునందంతటను చాటుటయు వీరిపనులై యున్నవి. వైభోద్ధవభ్యులు తమపనులను కొనసాగించుటలో వివిధకాభాధికారాలు వారిలో నేరీభవించి వారికి వలయు సౌకర్యములను సహాయములను చేయవలయున యుద్ధ నిజశిథిలను వ్యాపింప జేయుటకునే లేనిపోని పుకారులను అడచిజేయుటకు యుద్ధము కొనసాగించుటలో వారికి కలిగిన ఆకాశములకు వదులుకో వుండుటకును వివిధ కాభాధికారాలు తమ తమ కాభోద్యోగులతోన నాకరులతోను చెప్పుటకు కోరబడుచున్నారు.

హాలివారిని నియమించుట వారికి పనులుచెప్పుట మొదలగు పనులు చేయుట కొక సంఘము ఏర్పఱుపబడినది. సి. డబ్ల్యు. డోరైగారు డైరెక్టరుగా నియమించబడిరి. యుద్ధసంబంధపు పనులనుగారి యుద్ధపరిశ్రమలకు సంబంధించిన పనులనుగారి చేయగోరువారి దరిభాగములనుగారి యుద్ధపనులవై నియమింపబడి పనులు వెదకకొనుచుండువారి దరిభాగములనుగారి వైసంఘము వారు చూచెదరు. సంఘ కార్యనిర్వహణమునకు వలయు సహాయములలో సాధ్యమైనవాటిని చేయుటకు దొరతనమువారి యుద్యోగములందరును కోరబడుచున్నారు. ముఖ్యముగ పని భోగట్టాలు, పని తక్కువ రిపోర్టులు, మున్నగు రిపోర్టులు దొరై గారికి పంపబడవలెను.

1919-20 సంవత్సరమున నీటిపనులను బాగుజేయుటకు, ప్రభుత్వమువారు 4.35 లక్షల రూప్యములను కాంక్షనుజేసిరి.

ఒక విశేషమే డిల్లీ ప్రాయము న్నాడు:—చిత్రావట్టిలా కాశ్యేటిసగర ప్రాంతమున కన్న మును ముట్టయేలేక, గిమ్మ ఋతువును మించి, యెండ లతీతీష్ణముగా గాయుచున్నది. ఆహారపదార్థముల ధరలు, బట్టలధరలు, వివాహమునధికారులు లేమింటేనీ, బీదజనులకు చుట్టమై మలమలముచు న్నారు. ఇట్టిసనుచుముననే కాశ్యేటిసగరమున కలరా జేప తీసుయియు ప్రవేశించి, వారముదియలలోపల ననేకుల దంపాట్లపెట్టికొన్నది. అధికారు లీకునకు గమనించి, కాశ్యేటి సగరవాసులకు తగినసాదు మొనర్చునాక!

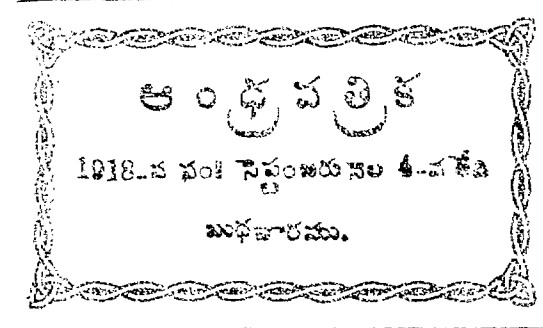
తెనకు శాల్పలములు:—మహాస్కాలో తెనెక గారి ప్రాంతమును తినుటకు ఎవరో ప్రయత్నించి రని తెలియుచున్నది. వారిని రెండుయార్లు గురిపెట్టికొల్పిరి. రెండుభుజముల మీద గుండ్లు లోనికి బోయినవి. ఒక ఊటితిత్తి పాడై నది. నూలీల సభనండి మరలి పోవుచుండగ ఇద్దరు స్త్రీలు మహాస్కాలో ఆహారపదార్థములనుగూర్చి చేసిన తీర్మానములను చర్చించుచు తెనెక గారిని ఇందులో ఒక స్త్రీ రెండుమారు గుండుతో కాల్చెను. ఈమె బంధించబడినది. ఈమె సాంఘిక విప్లవారిణియని నీలినది. తెనెక ఆహారమునకు స్థితి యందున్నాడు. ఈ విప్లవకారిణులు యుద్ధమునకి మార్గ తెనెక ను కాల్చెనని కొందరు జెప్పుచున్నారు.

టెట్రాస్ను మండేనని జనరలు బూరిలాపుగారు క్రెమి లినులో వెలుసాలయం దుంచబడిరి
జేతయ కాగ్యాంగ మంత్రి ఎం యుగిటిస్కిగారు చంపబడిరి. హంతకులు బంధించబడిరి పెల్గ్రామమునండి వార్తలు వచ్చినవి.

ఆంధ్ర విద్యానిధి; విన్నవము.

ఆంధ్రవిద్యునిధి విద్యావ్యాప్తనము త్వరితముగ లేదు. ఇంకను మరికొంత వైద్యకళాశాలలందు విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరకుట దుర్లభము. ప్రవేశము దొరకినవారికి బోధనము దుర్లభము. ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును జూచి బోషణై లల్లాడుచున్నారు. విద్యాశిక్షాసూచి ఆంధ్రదేశాభిమానులు ప్రత్యేకముగా విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యానిధిగాని పక్షమున చేయుటకు ప్రార్థనలు. దానములందెల్ల విద్యాదాన ముత్తమదానము. సామ్యు నీక్రింది విరునామాకు పంపవలయును.

ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శి,
7, లంకావెట్టిది, మద్రాసు.

ఫిజీదీవులు: భారతీయుల దుస్థితి

ఫిజీదీవులందు భారతీయుల దుస్థితిని స్వయముగ పరిశీలి, తన్ని వారణాశ్రమై తన యావచ్చక్రివినియోగించిన సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు సెప్టెంబరుమాసపు "మాడరక రివ్యూ" పత్రికయందు, ఆ ద్వీపముందలి భారతీయుల స్థితిగతులు పాకకులకు దృష్టగోచరమగునటులు వర్ణించిరి. ఫిజీదీవులకు ఇండొచైనదృతివై కూలీల నికమీద బంపుటకు వీలు లేదని, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారు దేశరక్షకకాసనముక్రింద నిక్షేపించుట సమంజసమేయినను, ఇప్పుడు బానిసత్వములకు చూడబడుచున్న ఇండొచైన కూలీల దుస్థితిని బాపుటకు, వారి కంట్రాక్టును రద్దుజేసి వారికి స్వేచ్ఛనొసగుటయే ముఖ్యమార్గము. ఇక్కార్యమునకు వెంటనే గడంగనిది, వారి దుస్థితి యిను మంతయినను బాగుపడజాలదని, ఆండ్రూసుగారు నివర్తనపూర్వకముగ చెలిపి యున్నారు. ఇండొచైనదృతివై కూలీలను దీసికొనక ముందు, వారికి ఆకర్షకతమగు లాభములు గనుపఱుపజును. ఫిజీ ప్రభుత్వపు ఏజెంట్లు అజ్ఞానులగు ప్రజాసామాన్యమునకు రోజునకు 12 అణల వొప్పన కూలీ దొరకు నని ఆశిచెట్టిరి. ఇందుకు దౌర్జన్యముచే బాధ నొందుచున్న కూలీలు మురిసి, ఇండొచైన దృతి కొడంజుట తలస్థించుచున్నది. కాని ఈ 12 అణలను ప్రతిదినమును లభింపవు. అదినారమునందున కనివారము మధ్యాహ్నమునుండియు బని లేకుండుటచే, దినమునకు 0-9-3 అణల వంతున మాత్రమే గిట్టుచుండును. ఆ ద్వీపము నందు వస్తువుల ధరలు హిందూదేశమున కన్న మూడు నాలుగింత లుండుటచే, కూలీ భత్యపు విలువ నాలుగొక న్ను నెక్కుడుండ నేరము యుద్ధసమయ మగుటచే, వస్తువులధరలు వికరీతముగ పెరుగుట తలస్థించెను. ఇప్పుడు కూలీల స్థితి మరంత దుర్భరముగ నున్నదని, ఆండ్రూసుగారు చెలుపుచున్నారు. ఆండ్రూసుగారి ప్రయత్నములచే, నౌక స్టాంట్ల సంఘమువారు 100-కి 25 వంతున కూలీల వేతనములను హెచ్చించుట కంగీకరించిరి. కాని యీ హెచ్చుదల యయినను, ఉపశాంతి నొపగ లేదు.

యజమానులలో కూలీలపై దయబాపునారు బాత్తుగ లేకపోతేదు. కాని, యీ సానుభూతి నర్హసామాన్యము గాదు. యుద్ధ పరిస్థితులచే, తోటయజమానులు విపరీతలాభముల బొందిరి. ఆలాభములలో నౌక వీసమయినను సరిశ్రామి కుల యభ్యుదయము నిమిత్త ముపయోగింపబడ కుండుట అనుచోపకరము. ఫిజీ ప్రభుత్వమువారు కూలీల దుస్థితిని బాగుజేయు సదుక్త్యవనను, యజమానుల లాభములకు ప్రతిఘటించ బూతుకొన జాలరు. అందుచే ఫిజీ ద్వీపమును ఆస్ట్రేలియా క్రిందికో; న్యూజిలెండు క్రిందికో జేర్చుట లాభకరమని, ఆండ్రూసుగారు సూచించుచున్నారు. ఆంగ్లేయు యజమానులపై కూలీల యాగ్రహము దినదినాభివృద్ధి యగుచున్నది. కొంతకాలమున కది వికరీతముగ మారునేమో యని, ఆండ్రూసుగారికి భీతి గలదు. ఇండొచైన దృతివై నైవాదేశపుకూలీలు కొంచెము ఫిజీదీవులకు దీసికొని రాబడిరట. భారతీయుల కిచ్చు కూలీకన్న రెండింజులు వారికి వాగ్దానముచేయుటదేను. తీలులయ్యును, కూలీల గృహములను బాపునప్పటికి, వారి కొవమలేశయించి తిరుగజాలు జూపిరట. చీనా జాతీయ సంఘమువారీ వార్తను విని, ఇండొచైన వరిశ్రమను పూర్తిగ వాపివైచుట యవసరమని చీనా ప్రభుత్వమువారికి చెలిపిరట. ఓమిగల భారతీయులు దప్పు, నురియొక దేశ ప్రజ లెవరును ఇట్టి దుష్టసామగ్ని బాధలకు భరింపనేరదు. స్వలింత్రము ననుభవించు ప్రజ లెవరును ఇట్టి నైచ్యమున కొడబడరు.

ఫిజీ ప్రభుత్వమువారు, కూలీలు వనితో ప్రవేశించునపుడే వారు హిందూదేశీయునకు తిరిగి వచ్చుట కగు వ్యయమును భరించెదమని, వాగ్దానము జేసిరి. యుద్ధకారణముచే తిరిగివచ్చి యోడలు లేవను విషయ, అనేకులు తమ గడువు గడచినను ఫిజీ దీవులందే యుంచబడిరి. ఇందుచే చంచ దార తయారు జేయు కంపెనీల కమిర లాభము గలుగుటయు, కూలీల కిచ్చువలసిన ప్రయోజపు భత్యములు ప్రభుత్వము వారి కే చేరుటయు తలస్థించినది. తమ అయిదు సంవత్సరముల ఇండొచైనతో కొంత భాగము తగ్గవలయుననిన, భారతీయులు కొంతధన మిచ్చి అట్టి హక్కును బొందవచ్చునని, ఇంతకు పూర్వము కాసనము గావించబడెను. కాని ఆ కాసనముందు, యజమానుల లాభము నిమిత్త మొక వాక్యము చేర్చబడెను. క్రొత్త నౌకనుండి వచ్చు కూలీలను వీరి స్థానమునందుంచుటకు వీలు గలిగిన గాని, యీ హక్కు కొనసాగుటకు వీలు లేదని, సూచించబడెను. ఈ యపకాశమును యజమాను లిప్పుడు పూర్తిగ నుపయోగించుచున్నారు. క్రొత్త పడవ లెవ్వయు కూలీలను తేపించుటచే, ఈ హక్కు ప్రయోజననిరూపము గావించబడినది. భర్తయొక్క ఇండొచైన ముగిసిన పిల్లలు, తగిన ధన మిచ్చి భార్యయొక్క ఇండొచైనను రద్దుజేయింపవలయునని, ఆండ్రూసుగారు ప్రయత్నించిరి. కాని యిందుకును యజమాను లాగ్రహము జూపిరి. ఆండ్రూసుగారి సూచన నిరాకరింపబడెను. ఇండొచైన అడులుగొనున్న దినములను పూర్తిజేసికొనుటకు, భార్యయు భర్తయు కలసి సేవ జేసికొనోదయ జూపవచ్చునని, స్టాంట్లల సంఘమువారు తీర్మానించెరట. మరియొక నిదర్శనము. హిందూదేశీయునుండి కూలీలకు జేరిన 12 వత్సరముల బాలుకు ఫిజీ దీవులకు గొంపోబడెనట. కూలీల గృహములందు, ఈ బాలుకు కడుపుండ తిండి లేక బాధ నొందుచుండగ, స్వేచ్ఛను జూచిన యొక భారతీయు డీ పిల్లవానికి తన యంగడిలో వేతనము

నొపగనట. అట్టి భూతదయ జూపినందులకా భారతీయుడు 18 నవరములు ఇరిమానా విధింపబడెనట. పిమ్మట నౌక కైస్తవముతబాధకు డి బాలుని సంగీతీంప బూనగ, బాలుడు విద్య నభ్యసించుచు ఆరోగ్యవంతముగ నుండెను. కాని ఆ ద్వీపపు చట్టముల ప్రకారము 15 వత్సరముల వయస్సువచ్చునప్పటికి, యీ బాలుడు తిరిగి కూలీ జేసి తీరవలయును. ఇట్టి దుస్థితిమగు బాధ బనేకము లనుభవించ బడుచున్నవి. ఇలియ గాక, అన్నిటికన్న అపహ్వానముగు బాధ అచి నీతియని చెప్పు నొప్పును. ఇండొచైన దృతిక్రింద స్త్రీలు నీతిని కాపాడుకొనుట దుస్సాధ్యము. వీరు బంధవంతముగ పరపురుషులతో కలసి జీవించవలసి వచ్చుచున్నది. ఎన్ని బాధల ననునను భరింపనగును గాని, హిందూదేశ స్త్రీలు దుర్మితిని భరింపనోరరు.

అందుచే ఇండొచైన వస్థితిని వెంటనే రద్దుజేసిన గాని ప్రస్తుతమస్థితి తొలగజాల దని ఆండ్రూసుగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. ఇండొచైనదృతితో కొంతసరకు ఇటీవల మార్పు గలిగినదని, ఆండ్రూసుగారు రంగీకరించుచున్నారు. పనిజేసే కాలము తగ్గింపబడినది. పనివారలలో పోటీని గల్పించి నయమునను భయమునను వారు మితి మీఱునటులు పాటుపడవలసిన పద్ధతి దొంగినది. కూలీల నిపుడీపుడు ముచ్యమౌతులుగ జూచుట ఏర్పడినది. దృష్టక మిటుల కొంతసరకు మారినను వారికి మానవుల కుండదగు స్వేచ్ఛ నొసగి గాని శాశ్వతాభివృద్ధి గలుగజాలను. ఇంతసర కట్టి స్వేచ్ఛను బొందినవారు సత్వరాభివృద్ధిని గాంచుచున్నారు. అట్టివారికి, ఇండొచైనవానికన్న రెండింతలు మూడింతలు వేతన మిచ్చి, యజమానులు పనిజేయించు కొనవలసి వచ్చుచున్నది. నిర్ణాపీత్యముగ నుండు యజమానులవద్ద వీరు పని జేయవలెను. కూలీలకు స్వేచ్ఛముండునని, యజమానులు క్రూరత్వమున కొడబడజాలరు. స్వేచ్ఛ బొందినవారిలో ననేకులు కూలీపని జేయుట కంగీకరించుట లేదట. స్వంత్రముగ భూమిని కొని, కొదికాలములో ధనవంతు లగుచున్నారు. వీరు పండించిన చెత్తును, తోట యజమానులే కొనుచున్నారు. యుద్ధ సమయమున వీరును అత్యధికముగు లాభముల బొందుచున్నారు. వీరు మూత్రిము ఇండొచైన దృతివైకూలీల నుపయోగించుట లేదు. కొంతకాలము జరుగునప్పటికి భారతీయులే యూరపీయును స్టాంట్ల స్థాన మాక్రమించు భావినాచులు గావించుచున్నవి. స్వేచ్ఛనుబొందిన భారతీయులు ఇండొచైనదృతివైకూలీలను అన్యోన్యత్రి పెంపొందుచున్నది. కావున భారతీయులపై చక్కబడుటకు, ఇండొచైనులను పూర్తిగ రద్దుజేయుటయే ప్రధాన మార్గమని వ్యక్తమగుచున్నది.

కాని యిక్కార్యమునకు ఫిజీ ప్రభుత్వము వారు పూనుకొందురా? వారికి సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారి విషయమై ప్రోత్సాహము గలిగించురా? ఇందు విషయమై మా కంతగ యాశ గావించుటకున్నది. మే మిదివర కనేకమార్లు సూచించినటులు, జేషేయులకు స్వవరీపాలనాధికారము లభించినగాని, అట్టిజేషేయులలోనున్న సోదరుల కడగండ్ల జేషేయులపు. స్వవరీపాలనాధికారము గల యేజేషేయుల నయినను, విజేషేయులకు చుల్లనగ జూడనోరరు. అందుచే, వలభజేషేయులలోని బానిసత్వముల దుస్థితిని మార్చుటకు ముందు, స్వజేషేయులందు తగిన స్వత్వముల బడయుటకు భారతీయులు ప్రయత్నింపవలయును. ఏ దృష్టకమునుండి వీక్షించినను, స్వవరీపాలనాసమస్య పరిష్కార మత్యవసరమని, సువ్యక్తమగుచున్నది.

యెట్లయినా నందా కావలెనన దనరానబ్రాంతు కావ
గార్చితిన సుకర్మములు:— నెలకాయినాకావెని రెండవయి
యిననునద (ద్రవ్యనిత్య కలంబుకొన్న దొరతనపు టుదా
గర్వల దరభాస్తులు గతలగన్లు 25వ తేది లోపున బ్రాంకి
టి కంపనదనలెనని ఇట్టితలకు నిలమింపబడినది గాని ప్రక్ష
నా కాలము ఈ నెల 14వ తేదితలకు హెచ్చింపబడినది.

మ ద రా సు బం కు
యు ధ ఋణ పత్ర ము లు.
ఇప్పుడు అమ్మకముతో నున్నవి.
సొమ్ముకు ఎంతమాత్రమును భయములేదు
రాబడి పన్ను ఇవ్వ నవసరము లేదు.
యుధ ఋణపత్ర ము లున్న వారు
ఎల్లప్పుడును మదరాసు బంకునుండి
సదుపాయమైన వడ్డీవీధి
బుణము తీసుకొన వచ్చును.

(1197)

మదరాసు బంకు

(ప్రతిపదిక)

ప్రతిపదిక

లిసునుండి శత్రువులు మరలుట

జూలై 18-న తేదీనుండి శత్రువులకు లక్షణములు కలుగుటచే లిసునుండి శత్రువులకు మరలవలసి రచ్చివది. కెమ్మలకొండ మా స్వాధీనములో నున్నది. ఊరమేడీలు, లిండ్కోహోరు లాక్రీవీహోరును పంక్తిని చేరితిమి. ఎవై యిప్పుడు సమీపించుచున్నాము. శత్రువులు తిరోగమనము ను గావించుచున్నపుడు వారికి బిత్తిని కలుగజేయుచున్నాము. చాలమంది చనిపోయి తేసిపోయి.

శత్రుప్రతియుద్ధములు ప్రతిహతము పట.

లండను, సెప్టెంబరు 1:—(సా.సం 1-20) బ్రిటిషు సార్వభౌమ ప్రకటించుచున్నాడు:—సెంటికోక్ టెక్ కొండదగ్గర శత్రువులు గతిసాయంకాలము వరకు ప్రతియుద్ధమునకల్పిరి. కాని శత్రువుల పోరుజరిగినదడ వాటిని బిత్తిని ప్రతిహత మొనర్చివారు. అనేకమంది చనిపోయి తేసిపోయి. బ్రిటాను లోయికి నుండుగ బోయివారు. లాక్రీవీహోరు-సెంటికోక్ దగ్గర రాత్రి శత్రువులకు పారవోలితిమి. హోర్లకు తూర్పుగ జనుదరచుచు చిన్న యుద్ధము జరిగినది. ఆరాను కాల్చేస్తూ వస్త్రముగ 50 మంది బట్టుకొంటిమి. లీకు ప్రదేశమున మేము ముందుగ పోవుచునేయున్నారను లా నదిని వాటితిమి. లాహిసీ ఎవైయిప్పు రస్తాను సమీపించు చున్నారను.

బ్రిటిషు వారి వైమానికయుద్ధము

లండను, ఆగస్టు 31:—(సా.సం 11-35) 12 శత్రు విమానములను విధ్వంసము చేసితిమి. 5 విమానములను కొరగా వుండగ తేసితిమి. బ్రిటిషు విమానములు 4 కనిపించుట లేదు. బ్రూడెనులేవు స్థలములమీదను, జూబ్రిజిమియాను చుట్టొన్ని రణరంగములందును 25 టన్నుల బొంబులను బరపివారు.

శత్రువైమానికశాలపై బొంబులను బరపుట.

లండను, ఆగస్టు 31:—30-న తేదీ రాత్రి బోక్సిదగ్గర నున్న శత్రువైమానిక శాలపై బొంబులు పడెననియు యిం కొక విమానశాలగూడ ముట్టడించబడెననియు వైమానికచంద్రి వర్ణమువారు తెలుపుచున్నాడు. బోక్సివిమానశాల అంటుకొనె ను. 10 టన్నుల బొంబులు బరపబడినవి. ఒక బ్రిటిషువిమానము కాన్పించుటలేదు.

జర్మనులు తమ తిరోగమనము నొప్పుకొనుట

కెమ్మల, లెయి లూలు, న్యూపుల్స్వేరు, లాగుండ ఇంగ్లీషు వైద్యములు మమ్ములకు వెన్నంటుచున్నవి. నోయికు కిరుప్రక్కలను పరానువారు మమ్ములనుముట్టడించిరి. ఓయిను ఎయికు మధ్యకూడ ముట్టడించిరి.

బ్రిటిషు రంగము

లండను, ఆగస్టు 31:—నాలుగవ-వ్రాక్టర్ల మాస్వా ధీనులులోనే యున్నది. వ్రాక్టర్లకూడ మాచే జిక్కినది మార్పులు, భూతాళ కోర్టు, ఈక్వాట్ర, సోటుమియను జర్మనుల స్వాధీనములో నున్నవి. గ్రీసులకు కొండంతయు మాచేతిలో నున్నది. జర్మనులు విడిచిపెట్టిన టెయిలూలు ఆర్మేంటిజ్ ప్రాంతములోనున్నది. టెయిలూలు ఆర్మే.యుముగ నున్న మాంటు డీల్లీని శత్రువులు స్వాధీనము చేసికొనిరి.

జర్మనులు ఇంగ్లీషు తిరోగమనమును గావించుట.

లండను, ఆగస్టు 31:—నోయికు స్వాధీనమైన పిదప పరాను వైద్యములు చట్టమును వాటిని. జర్మనులు ఇచ్చట ప్రయోగించిన వాడుకీ యం శత్రుల నన్నిటిని ఇంజనీర్ల తొల గించుచున్న వైద్యము లిచట నిజవశాలవు. లూడెకోడాపు ప్రతిరోటున వెళుకట బోవుచున్నాడు. నోయికుహోరు, నో యికు రస్తాలనుధ్య వీరిని జర్మనులచంద్రి వెన్నంటుచున్నాడు. జర్మనులు ఎంతో పోరినను మాంగిక్ సేనాని ఎయిలెమియాద చాంపును గ్రామము దగ్గర నున్న వంతెనను వెద్దదిగ జేసెను. నోయికునకుండి కోటికి వాటిపోయెను. పోయి సస్సులూక్ రస్తాదగ్గర కోయికి పడచుకనున్న పొంగికో ఆమెరికను వైద్యములను గొంపోయెను. జర్మనులు మంచి వైద్యములను దెచ్చిరి. కాని వారికి విజయము ఉతూరుట దుర్లభము సోయి నన్న నానాటికి కరువు రాహిత్య మగుచున్నది. జర్మనులు ఎవ ప్రస్తుతపు పంక్తిని నిలబెట్టుకొనవలరు.

జర్మనుల ప్రాతస్థానములపై శత్రువులను ప్రయోగించిన వారిని పరానువారు నులించుచున్నాడు.

జువీగ్ని ఆమెరికనుల చిజిక్కుటచే చెమిక్ డెస్ - డెమ్మలో జర్మనులు ఆన్ని ప్రక్కలను చుట్టు ముట్టబడుదు రని భయమగుచున్నది. వస్త్రములు గూడ కల్లునని తోచు చున్నవి. చెమిక్ డెస్ డెమ్మ సమీపములో మిత్రమండలివా రున్నాడు. లాక్ కోటలు గూడ కాన్పించుచున్నవి.

పూర్వపు పరాను సేనాధిపతి

పారిసు, సెప్టెంబరు 2:—ఇతివశత పరాను సేనాధి పతిగ నుండిన జనరలు బ్రూజియర్ గారు తమ 77-వ వయస్సు మరణించి రని ప్రకటించబడినది.

పరానురంగి శిథిలి.

పారిసు, సెప్టెంబరు 2:—పరానురంగమునందు నుంచి శిథిలి యేర్పడుచున్నది. వాగ్ ఫలములు త్వరలో ప్రస్తుత మగును. లూడెకోడాపు సేనాని వెనుకకుపోవుచు ముట్టడిం పబడని ప్రదేశముననుగూడ వదిలివేయుట ఎక్కడ యింకర మగునోయియో జేగలను సిద్ధములకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇందుమూలమున శత్రువుల రక్షణకల్పితమే భేరింప బడి నూతన తిరోగమన మనవరచునట్లుచేసి వెగోను నోయి కు, ఎయిలెట్టికంటెలను వెద్దది చేయటచూడగా జర్మనులు ఆరాను సాయసన్నరీత్యు ప్రదేశములందు తమ విషయశిథిలి గ్రహించుచున్నట్లున్నది ఈ క్రిందలెక్కలవలన జూలై 15-న తేదీనుండి ఆగస్టు 31-వ తేదీ వరకుగల శిథిల ప్రామాణ్యము వ్యక్తమగును. మిత్రమండలివారు 128300 మంది బైటిలను పట్టుకొనిరి. ఇందు 2674 మంది వైక్ కోహోరులుగలరు. 2069 ఫిరంగులను 1784 మంది భేదకము లగుచున్నాడు, 18788 మర ఫిరంగులను, మందుసాగుగ్గి రును, వివిధ వస్త్ర పరికరములును పట్టుకొనిరి.

పరాను విజయములు

లండను, సెప్టెంబరు 2:—పరాను వారిట్లు ప్రకటించిరి:—దువార్లుకాలవ ప్రాంతమున తీవ్రమగు ఫిరంగియుద్ధ ము జరిగెను. నాంవెసు గ్రామమునొద్ద శత్రువులు రెండు సార్లును ప్రతియుద్ధము సజుపగ వారిని తిరిమి చేసి మన స్థాన ములను నిలుపుకొంటిమి. ఎయిలెట్టి రంగమునందు క్రోసిలాహ టోట పశ్చిమమునను సాయంటుసెంటు టెర్నార్డుకు తూర్పు నను పురోగమము రలిపి 100 మంది బైటిలను పట్టుకొంటిమి.

బ్రిటిషు విజయములు.

లండను, సెప్టెంబరు 2:—బ్రిటిషు వారిట్లు ప్రకటించిరి:—జేబువారుడు తూర్పురాష్ట్ర ప్రజలను ఆదివారము సాయంత్రము సెయిలీ సెయిలీ సెయిలీ సెయిలీ అను గ్రామములను తీర యుద్ధానంతరము స్వాధీనపఱచుకొనిరి. ఇంగ్లీషు సేనలు లాట్రాన్ స్టాయికిని నోర్వెల్ హును దగ్గఱకు వచ్చి ఖయిదీల నశేరులను పట్టుకొనిరి. ఇంగ్లీషు, స్కాటిషుదళములు రాత్రి యందు రియూకోరు, లెడ్ కోగ్నోకోరు అను గ్రామములను వారికి దక్షిణమున కొంత స్థానమును జయించి ఖయిదీలను వందలకొలది పట్టుకొనిరి. స్కాటిషునకి దక్షిణరంగమునందు కనేడియనులును ఇంగ్లీషు పోలూలములును ఉదయము 5 గంట ముట్టడింపి రియూ, వారు జనుప్రభముగ యుద్ధము సలుపు చున్నారనియు తెలియచున్నది. లిస్ రంగమునందు ఎన్నేకును తూర్పున లిస్ నదియొద్దకువచ్చి నోనా ఎగ్గి శుభ్రమును స్వాధీన పఱచుకొంటిమి!

విమాన యుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 2:—విమానకార్యమును గూర్చి 45 డగ్లసు హేగు గారిట్లు ప్రకటించిరి:—వారావరణము బాగైనప్పుడు నిరోధముండినను మన విమానములు సెప్టెంబరు 1-న తేదీని 1000 ఛాయాపటములను దీసి శత్రుస్థానపరిశోధన మునుగావించి పురోగమముసలుచున్న సేనలలోదనె యం డెను. చాల దిగువగ నెగురు మన విమానములు పగటియందు తిరోగమనము సలుచున్న శత్రుదళములపై బొంబులను మర ఫిరంగులను వేసెను. శత్రుపంక్తుల వెళుకనున్న లైలజేలమీ దను, వంతెనలమీదను బొంబులను వేసితిమి. మేము 8 శత్రు విమానములను ధ్వంసముచేసి 4 విమానములను నిరపయోగ పఱచి వేలగూర్చితిమి. 6 చిన్న విమానములను గూడ దగ్గము చేసితిమి. 8 బ్రిటిషువిమానములు కనబడుటలేదు. మన రాత్రి విమానములు సెంటుర్వెంటికునందున్న విమానస్థానములు ముట్ట డించి నూటిగ బొంబులను వేసెను. ఒక రాత్రివిమానము తిరిగి రాలేదు. మన విమానఫిరంగులు శుక్రవారమునాడు ఒక జర్మను రాత్రివిమానమును నేలకూల్చెను.

పరాను విజయము.

పారిసు, సెప్టెంబరు 2:—జూలై 18-న తేదీ నుండి పరానువారు 75900 మంది బైటిలను 700 ఫిరంగులను పట్టు కొని రని అధికారులు ప్రకటించిరి.

శత్రువుల ముఖ్యపంక్తిని వశపరుచుకొనుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—సాయం 40 గంటల వరకు ఉన్న పరిస్థితులు మేము గారు ఇట్లు ప్రకటించిరి; ఆ రాను క్యాంబ్రేజ్ కు కక్షగా ఆంగ్లేయులు కనీసము టూటరుబండ్ల సహాయముచేతలపడిరి. స్కార్ప్ టెక్నికముగనున్న డ్రోవోర్స్ క్వంటు పంక్తిని, చాలవరకు వశపరుచుకొనిరి. శత్రువులు కండుకములను అతిగాఢముగా తీసికొనుచున్నారు. ముఖ్యంగా మనము నష్టపెట్టుటకై శత్రువులతో యుద్ధము లోనున్నది. రెండుముఖములనుండి శత్రువులతో యుద్ధము జరుగుచున్నది. దక్షిణమున కనీసము 20 వరకు వశపరుచుకొనిరి. ఆంగ్లేయులు వాటిమందుకుబోవుచున్నారు. కనీసము వారు స్కార్ప్ టెక్నికమును పొరుగున ముందుకేగిరి. ఎటెటెక్నిక ఈకార్యముగ జరిగింది. దూరాంటు ముఖముగ రెక్కోర్స్, లెన్ కాగ్నికోర్స్ లకు దూరముగ ఇంగ్లీషు స్కార్ప్ టెక్నికమును ముందుకేగిరి. మరొక ముఖము ముఖ్యప్రదేశములను వశపరుచుకొనిరి. దక్షిణమున లండన్ ను పునరుద్ధరించు గాంధీవాదులు. వారు జర్రామగోర్స్ కు తూర్పున మధ్యాహ్నము శత్రువుల ప్రతిఘటనను ప్రతిఘటించుచున్నది. ఇంగ్లీషు వైద్యులు భూగర్భ సరిహద్దులను సమీపించినవి. విల్లెన్స్ ప్లాటను బట్టుకొనిరి. లీట్రాంసు లోయదగ్గర రోజంతయు ఘోరయుద్ధము జరుగుచుండెను. ఇవల మేము ధియంగరముగ ప్రతిఘటన మొనర్చితిమి. శత్రువులను టూటరులను ప్రతిఘటించుచున్నారము. ఈ గ్రామమును ఆంగ్లేయులు సరిపరుచుకొనిరి. సెయిల్ సెయిల్, పెరోనీమగ్న ఇంగ్లీషు, కనీసము 20 శత్రువులను పెంటు పెంటివాట్లు అటవినుండి బారదొలికి. ఎల్లెజుస్, హాటెలు స్కార్ప్ టెక్నికము చేసికొనిరి. పెరోనీ తూర్పున, ఆగ్నేయమున శత్రువుల ప్రతిఘటనలను ప్రతిఘటించుచున్నది. విశేషములతో శత్రువులను బారదొలిచిరము. పకటిటూట సేనలకు శత్రువులు మాచే జిక్కిరి. లెజుస్ కడమట నున్న సరిహద్దులలో మాకానలి వైద్యులు ప్రవేశించినవి. మేము విజయమును గైకొనుచున్నాము. లిమరణ ముఖమున శత్రువులకు చాల దగ్గరగ నున్నారము.

అమెరికనులకు గొప్పవిజయములుగల్గుట

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—బ్రిటిషు శిబిరములకు దున్నురూటరు విశేషము డిల్లు తెలుపుచున్నాడు. స్టాండర్స్ లో బ్రిటిషు వైద్యులతో కలసి అమెరికా కాల్యములు పోరుచున్నది. ఊరుమేజిలు అమెరికనుల స్వాధీనమయెను, దీనిని వైరెనెనుపర్వతమును ముఖ్యస్థానముగూడ వీరివశమైనది.

స్టాండర్స్ లో అమెరికను విజయములు.

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—(సాయం 7-50 గ) మాంటు పెంటు క్వంటికోదగ్గర శత్రువుల ప్రతిఘటనలకు 10 వర్షాయములు ఆస్ట్రేలియనులు ప్రతిఘటించుచున్నది. ఈ ప్రాంతమున జర్మనుల శివములు అసంఖ్యాకములుగ బడియున్నవి. స్టాండర్స్ లో అమెరికనులు ప్రవేశించిరి. విశేషలాభములను గైకొనుచున్నాడు. ఊర్బి జీలదగ్గర తమకుకల్గిన విజయములను నిలబెట్టుకొనిరి. వాతావరణ మేమియు ఉత్సాహకరముగ లేదు. కాని రణరంగము అనంతముగ సుండకలేదు. మాచేజిక్కిన ఉత్తరపులను బాడ బ్రిటిషు శిబిరములకు ఒక్కమాసములో నూటికి 18 శత్రువులను పునః శత్రుశత్రువులను పొడుకేసిరి తెలియుచున్నది.

జయప్రదముగ బ్రిటిషువారి పురోగమము.

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—నిన్నటి సాయంకాలము బ్రిటిషు శిబిరములకు డిల్లు తెలుపుచున్నది. ఊరుమేజిలు ఉత్తరభాగమునండి పెరోనీ టెక్నికములను నిన్నటిరోజు బ్రిటిషు రణరంగమున పోరు సల్పబడినది. ఇరుపార్శ్వములను నూనైద్యములు జయప్రదముగ ముందుకేగినవి. మధ్యభాగమున డ్రోవోర్స్ పంక్తిని సురక్షించుచున్న రక్షకస్థానములదగ్గర విషమముధముజరిగినది. బ్రిటిష్ కోర్స్ దగ్గరజరిగిన యుద్ధమునందు కొన్నిస్థలముల ముప్పులకు లిగినను చాలతీవ్రముగ జరిగినది. ఇన్నటి ప్రాంతములను మాయుద్ధమున మునిగిపోయింది. ఇదివరలో స్వాధీనమై పరుల వశము దప్పిన గొప్పకోట యొకటి పరుల వశమైనది. లండన్ ను 2500 గజములు ముందుకేగి టూటరు బండ్ల సాయముచే దివ్యముగ పోరి వీరికి వీర సాటియు నటుల ప్రవర్తించిరి. జర్మనులు వీరి ముట్టి ప్రభావమును మన జరుగునని యూహించిరి. అగ్ని

వర్షమును వీరవై గురిపించిరి. బుడిద్రక్తన ఇంకొక బ్రిటిషు పటాలము పోరుచున్నది. జర్మనుల మూలములు తీసికొనుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియనుల విజయము

పెరోనీయట్లు ఆస్ట్రేలియనులు నివ్యముగ పోరిరి. ఆగస్టు 29, 31 తేదీల మధ్య 7½ మైళ్లదూరమును ఆస్ట్రేలియను వైద్యము లాక్రిమించుకొనినది. భూమి ముద్రగనంబుట చేతను శత్రువులను తమ శక్తిని వినివదలకుట చేతను నదిని బాటుటమనివై చిరి. నదినుండి పెరోనీ టెక్నికము చేతను జర్మనులు అనుకొనిరి. కాని ఆస్ట్రేలియనులు క్రొత్తవస్తువులను ఎత్తుటచే జర్మనుల యూహలన్నియు భగ్నమైనవి. 650 నుండి 800 ల ఆస్ట్రేలియనులచే జిక్కిరి. మానవత్వములు చాల స్వల్పములు. మాచేజిక్కిన శత్రువులలో 10-6 సంతుమాకు నష్టముకల్గినది. మాంటు పెంటు క్వంటికోదగ్గర తట్టుకడన జర్మనులైన కోర్స్ లులు చాల విచారకరముగ నున్నాడు. ఉత్తరప్రాంతముల యందున్న వైద్యులు కాలమునుకేరచున్నది. స్టాండర్స్ లో క్లిడియలు నిమిషమున కొకరికొకరు ముడుట మాయుచున్నారము. జర్మనులు సెనకుకుబోవుట అదివారమునాడు ప్రారంభించిరి. వారిని మాకాల్పులములు వెన్నెంటి బాధించుచున్నది. వైద్యుని కుటుంబాడ గగనమగ్నమునుండి వేగించుచున్నార యుద్ధముచే శత్రువులు విసిగిరి మాచేజిక్కిన శత్రువులయొద్ద ఇన్న జాబులనుండి తెలియుచున్నది. రషియాలో బుచ్చీయగ శేనుగనంబు వైద్యులనుగూడ రణరంగమున పోగుటకు వినియోగించుచున్నార. వీరిని పడచుటిరంగమున ముట్టుటచే వీరు మోకలిచుచున్నార. రషియాకు విడిచిపెట్టినందులకు ఖండుచున్నార.

దొబెనేగారి విజయము.

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—పరామరంగమునుండి రూటరు విశేషము డిల్లు తెలివెను:—జనరలు దొబెనేగారు ద్వైత్వరియొద్ద కాలువకుబాటి 77 వ కొండవై పునకు వెళ్లుచున్నార. ఈ కొండ నెలలుస్థానమున కెదురగ నున్నది. ఈ స్థానము నుండియే శత్రువులు పురోగమము నాటకవశమచున్నారముందుబోవుచుండు మనసేను బాటలాహాట్ కు ఒక మైలు దూరమున నున్నార.

జువెన్ వీరభూమిదగ్గర యుద్ధము

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—అమెరికను శిబిరములను రూటరు విశేషము డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:—జువెన్ శత్రువులు కాబాడుటకు శేయు ప్రయత్నములను బాడ జువెన్ పోయినవారికి ప్రమాదకరముగ నుండునని లోచించుచున్నది. జర్మనుల సహాయమునకై మూడు పటాలములు త్వరితముగ పోయినవి. ఇందులో ఒక పటాలము ఆగస్టు 21 వ తేదీని 'కాను' దగ్గర మెటిటియండి బయలుదేరినది. ఒక పటాల మంతరూరు సహాయము పగుడెంచుట బాడ ఇంగ్లీషు లో ఏవో గొప్ప సంగతి యుండవలయు నని నుభించుచున్నది. జువెన్ కోజున 555 పైనియు, 6 ఉద్యోగములు బుచ్చీయగ తేయుబడిరి. ఈ పటాలములలో వైద్యులను సంగ్రహించి మిక్కిముగనున్నది తెలియుచున్నది. మాచేజిక్కిన వైద్యులు గూడ వారికోర్సులకు అంగీకారమునై పుణ్యము చేసరి వెళ్లుచున్నార. అన్ని విధముల జువెన్ వీరభూమి మా స్వాధీనముననే యున్నదని నుకుదగును.

బ్రిటిషువారి యుద్ధలక్షణము.

మాంటి పెంటు క్వెంటికో పుల్లకోర్స్ దగ్గర జర్మనులు నునాయాసముగ మాచేజిక్కిరి. అగమము 1000 నుండి మాచే జిక్కిరి. ఉదయము 8 గంట లగుసరికి విజయము సంపూర్ణమైనది. తమ స్వాధీనమైన ప్రదేశముననే ఆస్ట్రేలియనులు ప్రాంతములభోజనమును జరిగిరి.

ఇతరసమాచారములు.

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—పరామరంగములకు దున్నురూటరు విశేషము డిల్లు తెలుపుచున్నాడు.—మార్చి మే నెలల యందు జరిగిన యుద్ధములయందు అపారముగ వ్యయము కల్గుటచే జూలై 1-6 తేదీయండి జర్మను ముఖ్యవైద్యకోర్సులకు తన వైద్యుల సంఖ్యను 800 వరకు తగ్గించెను. కాని జూలై అంత్యమున లోపల 650 వరకు తగ్గించవలయునని లూడెక్ డాగ్సు గారు కోరిరి. ఇటీవల జరిగిన యుద్ధములయందు తమకు గొప్ప నష్టములు కల్గెనని మాచేజిక్కిన వైద్యుల లండన్ ను నిశ్చయమున వెలుపుచున్నార.

మిత్రమండలివారు జువెన్ ని ఆక్రమించుకొనినారని జర్మనీవారు ఒప్పుకొనుచున్నారు.

స్కార్ప్ సాయుల మధ్యనున్న ప్రదేశమున ఇంగ్లీషు వారు ప్రవేశించి జర్మనుల కంతయు నష్టము కలుగజేయుచున్నారు.

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—(సాయం 9 గ) జర్మనువారు వార్త లిట్లు తెలుపుచున్నవి:—ఇటలీయు కొంతవరకు సమరము జరిగిన పిదప శత్రువులు బుచ్చీయర్లును, ఎక్సాట్సు స్వాధీనము చేసికొనిరి. జువెన్ కోర్సు తూర్పున కెర్నీ-కెర్నీ వరకు శత్రువులు ముందు కేగిరి. ఇటీవల కుల జర్మనులు ఇట్లు తెలుపుచున్నారు:—స్కార్ప్ సాయులను స్థలములయందు నున్నులను ఇంగ్లీషు వైద్యులు వెనుకకు నెట్టినవి.

జూలై 18-వ తేదీయండి పరామరంగము 75900 శత్రువులను, 700 ఫిరంగులను బట్టుకొని దివి ప్రకటించిరి.

జర్మనులయొక్కవృద్ధి.

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—జర్మనులు సాయంత్రప్రకటనమునందు ఇట్లు తెలిపిరి వారువార్త యొకటి తెలుపుచున్నది:—ఆ రానుకు ఆగ్నేయమునను పెరోనీ కుత్తరము నను ఇంగ్లీషువారు కొంతస్థానమును జయించిరి. పరామరంగ మధ్యాహ్నమునందు ఆయును ఎయిని నదులనువదును మట్టిడించిరి.

అమెరికనురంగము

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—అమెరికను లిట్లు ప్రకటించిరి:—ఎయినినది కుత్తరమున శత్రువులు తీవ్రముగ ప్రతిఘటించుచున్నను పురోగమము సరిపి తెల్పి స్కార్ప్ పర్యవ్రాజకమును సెప్టెంబరు 1-వ తేదీని స్వాధీనపఱచుకొని 572 నుండి ఖైదీలకు 2 ఫిరంగులను, 78 వర ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి.

విమాన కార్యము.

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—వాయు మంత్రాంగమువారిట్లు ప్రకటించిరి:—2-వ తేదీ యందయమున మర విమానములు బూల్ విమాన కార్యములను జయప్రదముగ మట్టిడించి విమానము లుండు పాకలమీద నూటిగ బొంబులను వేసెను. భూమిపైనున్న ఒక విమానము వ్యూహ మయ్యెను. బ్రిటిషు విమానము లన్నియు తిరిగివచ్చెను.

పరామరంగమున

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—నిన్నటిరాత్రి పరామరంగము లిట్లు ప్రకటించిరి:—మూర్తా కాలువకు నిన్నటినియు నెసిలు వర్షవాటిని పరామరంగము కాలువకు తూర్పునై పున పురోగమము సరిపి 22-వ కొండకు పడకుటి ములమున ప్రవేశించిరి. ఎయిలెట్టి ఎయినినదులకు వరుచుకు క్రైసి ఆహాటు జూరిగ్ని లకు తూర్పునకున్న వీరభూమిపై పురోగమము సల్పి లూవిల్లి, కెర్నీ సెర్నీ అను స్థానములను విశేషప్రతిఘటనమున్నను స్వాధీనపఱచుకొంటిమి. క్రొయి కుత్తరమునను పురోగమము సరిపితిమి. జర్మనుపంక్తుల వెనుకనున్న స్థానములపై బొంబులను వేసితిమి.

అమెరికా

అంగబలచట్టము ఆమోదితముగలుట
లండన్, ఆగస్టు 31:—అమెరికా కాంగ్రెసు వారు అంగబలచట్టమును ఆమోదించిరి. 18 నుండి 45 ఏండ్ల వరకు జనలు వైద్యముతో తీరవలయును. ఇదివరకు తమవేళ్లను నమోదు చేయుచుకొననివారును అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములకుండు వైద్యముగ గాని నాకాదళమున గాని చేసినట్టి వారందరును 18 - 45 ఏండ్ల నిబంధన ననుసరించి తమవేళ్లను 12 వ సెప్టెంబరు గాటకుండగ నమోదు చేయుచుకొనవలెనని నిల్వనగాదు ప్రకటించిరి: 180 లక్షలమీదకు నని తెలియుచున్నది. వ్యవసాయమును, వాగై ఆధారపడుటకు ఎవరుకు తేనివారును తీసికొనబడుదురు.

స్పెయిను

జర్మనుస్త్రీ మరును స్వాధీనపఱచుకొనుట.
పారిసు, సెప్టెంబరు 2:—స్పెయిను ప్రభుత్వము వారు ఆటాజ్యుండియను తమనొక నష్టమైనందునకు ఒకజర్మనుస్త్రీ మరును స్వాధీనపఱచుకొనిరి మెడిడు తంలివార్త తెలుపుచున్నది.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Allies' Economic Power.

Lord Robert Cecil's Appeal.

Common Control of Resources Urged.

London, September 3.
Presiding at a dinner in London on the occasion of the formation of the Allied Maritime Transport Council, Lord Robert Cecil strongly appealed for common Allied control of the Allied resources which he declared would make the economic power of the Allies overwhelming. [Cecil:] A great deal has already been done, for example the wheat executive has not only removed the danger of starvation and guaranteed fair distribution among the Allies but has also met the demand for shipping by securing that each day got supplies of corn from the nearest Allied source. For example Italy got supplies from India, while Britain got hers from America. And referring to the Allied committee dealing with food, munitions and raw materials, Lord Robert Cecil emphasized the urgent need for the united command of the resources of the Allies. It might not be possible to have an economic generalissimo, but the strength of the Allies would be immeasurably increased if they could only bring together in some similar fashion the whole of their economic resources. He concluded by suggesting that the great economic alliance might be turned to the uses of peace after the war. (Cheers). French, Italian and American delegates to the Council supported Lord Robert Cecil's appeal.

Labour and Peace.

Trade Union Congress' Resolution.

London, September 3.
The Trade Union Congress met today at the Crystal Palace on Sunday, which was presided over by Lord Robert Cecil. The Congress unanimously passed a resolution expressing the confidence of the British people in the Allied cause and in the determination of the Allies to bring about a peace which would secure the permanent security of Europe. The Congress also passed a resolution expressing the confidence of the British people in the determination of the Allies to bring about a peace which would secure the permanent security of Europe. The Congress also passed a resolution expressing the confidence of the British people in the determination of the Allies to bring about a peace which would secure the permanent security of Europe.

The Indian Flag Day.

London, September 3.
The Indian Flag Day is being celebrated today in London and all over India. The day is being celebrated by the raising of the Indian flag in all public places and by the wearing of Indian dress. The day is being celebrated by the raising of the Indian flag in all public places and by the wearing of Indian dress.

American Labour's Unanimity for War

London, September 3.
Mr. Gompers speaking at Derby said:—American Labour was heart and soul with England and stood behind President Wilson. He was convinced that war must be fought to a bitter end.

Central Powers

American Intervention.

Kaiser's Faith in Submarine.

London, August 31.
The "Times" is publishing a series of articles by an American named Davis, who was for many years the Kaiser's confidant, and who records numerous conversations with the Kaiser during the war. Davis says that the Kaiser persistently affirmed that American intervention would be rendered futile by submarine and declared that American emigration would be stopped after the war. German emigrants would, henceforth, all go to the rich Balkan countries.

The German Royal Betrothal.

Troubles in Luxembourg.

London, September 2.
PARIS.—Advices from Luxembourg state that men belonging to the French Colonies many of whom are serving in the French Foreign Legion, yesterday passed a resolution claiming full citizenship for their Grand Duchess because she solemnly betrothed her sister with Prince Rupprecht of Bavaria.

Germany no Longer Cherishes Illusions.

Peace not Possible by Victory.

London, September 1.
AMSTERDAM.—The "Frankfurter Zeitung" admits that people in Germany are beginning more and more to perceive that the war cannot be ended by arms alone. Count Berling no longer cherishes illusions of peace by victory.

General

Minister Assassinated.

London, September 2.
A telegram from Victoria, British Columbia, says Tang Hsienlung, the Chinese Minister of Education, has been assassinated by a Chinese barber who committed suicide.

London, September 2.
PARIS.—The death is announced at the age of 77 of General Brugere formerly Commander-in-Chief of the French army.

Western Front

More British Successes.

Many Positions and Prisoners Captured.

London, September 3.—1.20 P.M.
A British communiqué saying: The West and East Country troops on Sunday evening captured Sully, Sallé, and Sallé, after heavy fighting. The English troops have drawn nearer to the front and North, where they have taken a number of prisoners. English and Scottish during the night, captured Richcourt, Lezardcourt and positions southward, with hundreds of prisoners. In the sector southward of the Scarpe, the Canadians and the English attacked at five in the morning and reported they were making good progress. In the Lys sector we have reached the Lys river eastward of Estaires and have captured Neuve Eglise.

Enemy's Powerful Line Crushed.

Strongly Fortified Positions Captured.

London, September 3.—11.40 P.M.
In tonight's communiqué F. M. Sir Douglas Haig says:—The English and Canadian troops accompanied by tanks attacked and broke the enemy's powerful line which stretched from the Arras-Cambrai road and carried on a wide front that portion of the powerful Drocourt-Queant line which ran northward of the Scarpe. The enemy strongly held the trenches and made determined resistance to our advance. This resistance was broken on the whole front with great enemy losses. The Canadians captured Lucy Villers-Luc-Caslefort and are progressing beyond these places. On the Canadian front the English kept their way forward northward of Esplaney. The English and Scottish on the night of attack advanced beyond Reimsch and Lezardcourt in the direction of Dufort and captured many strongly fortified positions including Moruill. Southward we made progress and early in the afternoon repulsed a heavy counter-attack launched in great strength eastward of Vaux-Vicomte. The English reached the suburbs of Bury and captured Villers Flon. Throughout the day there was sharp fighting about Le Transloy where we repulsed counter-attacks and the English captured the village. Between Sallé and France the English and Australians drove the enemy from St. Pierre Vaux Wood and captured Allennes and Haute Allennes. The Australians drove off with heavy enemy losses several counter-attacks southward and south-eastward of Peronne. We took several thousand prisoners during the day. Our tanks made progress in the western outskirts of Lure. We continue to gain ground and are closely in contact with the enemy on the Lys front.

Effective British Bombing.

London, September 3.—11 P.M.
In a communiqué with record to aviation F. M. Sir Douglas Haig says:—In improved weather in spite of opposition our aeroplanes on 1st September took over a thousand photographs, effected many reconnaissances and closely maintained contact with the advancing troops. Our low flying machines throughout the day bombed and machine-gunned the retreating enemy causing heavy casualties and confusion. We heavily bombed bridges and rail connections in enemy back areas. We destroyed eight aeroplanes and drove down four out of control. We also set fire to six balloons. Eight British aeroplanes are missing. Our night flying machines heavily attacked the aerodrome at St. Quentin and direct hits were observed. One night flier did not return. We dropped over thirty-four tons of bombs. Anti-aircraft guns on Friday brought down a German night bombing machine.

Enemy Aerodrome Attacked.

London, September 3.—1 A.M.
The Air Ministry states that aeroplanes on the morning of the 2nd attacked an enemy aerodrome with very good results. Many direct hits were observed on hangars and a hostile aeroplane on the ground was destroyed. All the British aeroplanes returned.

Americans Carry Strong Positions.

London, September 2.
Reuter's correspondent at British Headquarters says:—The American Infantry is now operating in conjunction with the British in Flanders. Americans carried Voormezele and several strong positions between there and Ypres.

Americans Gain in Flanders.

Ludendorff on British Artillery Work.

London, September 2.—7.30 P.M.
Reuter's correspondent at British Headquarters says:—The Australians have repulsed ten counter-attacks against Mont St. Quentin around which lies a large proportion of German dead. It is interesting to note that the Americans are in Flanders where they have made and maintained gains in the neighbourhood of Voormezele. The weather is wet and cheerless, but the condition of the ground is not bad. A captured order shows that General Ludendorff admits that British batteries knocked out thirteen per cent. of the German artillery in one month alone.

Victorious British Advance.

Brilliant Australian Successes.

London, September 2.
Reuter's special correspondent at British Headquarters wiring yesterday evening says:—Yesterday saw the fighting on the British Arras front from north of Voormezele to south of Peronne. On both flanks, our troops advanced victoriously. In the centre, they bitterly contested the last network of defences guarding the Drocourt line. The battle round Bullecourt, although resulting in very slight territorial changes, has been particularly bitter. Early yesterday morning, our attack here was repulsed. A formidable redoubt, which had been previously taken and lost, was recaptured and Londoners, advancing on a front of 2500 yards, aided by tanks, once more brilliantly emphasised the long accepted truth that, as a soldier, Cockney is second to none in the world. The Germans clearly anticipated an attack, for at dawn, they opened a very heavy barrage of considerable depth. On the right another British division was fighting its way gallantly through honeycombed defences. Long after the assaulting waves had gained the objectives, "mopping up" parties would unearth machine-gun burrows, containing many dismounted troops belonging to the fifteenth dragoon, which were hurriedly thrown in to replace infantry. This is an indication of the serious shortage of German reserves.

Story of Australian Success.

The story of Australian success around Peronne is a splendid one. Between August 28th and 31st, Australian troops covered 7½ miles on a front of three. The frontal crossing of the river was abandoned, owing to the strength of the enemy and marshy ground. The Germans fully expected an attack upon Peronne from the river, and all dispositions were made with a view to frontal resistance. A cleverly executed turning movement completely surprised the Germans and threw them into such confusion that at one point, three hundred attackers took 650 prisoners. Our casualties were amazingly small, working out at one-tenth of the number of prisoners taken. The policy of these incomparable fighters is to let the Boche dig trenches and give him every opportunity for not doing, then to go and take them, in order to secure cover for themselves.

German officers captured at Mont St. Quentin were very sulky. They complained of want of the Australians in co-operation in creeping around the flanks. The troops in the northern sector are progressing rapidly. The situation in Flanders is absolutely kaleidoscopic. The retrogressive movement of the Germans was continued on Sunday. They were closely followed by harassing aeroplanes and infantry. Some letters found on prisoners speak of increasing war weariness. Drains are composed of former prisoners of war in Russia and they complain bitterly of the transfer to the Western front, regretting having left Russia.

Canadians Break Through.

Le Transloy Practically Captured.

London, September 3.—2 P.M.
The Canadians attacked this morning south of the Arras-Cambrai road on a front of five miles and broke through the Drocourt-Queant switch line on a front of two miles. Our troops are reported to be in Duory, also on the western edge of Cagnicourt. Considerable heavy fighting is occurring on the high ground between Duory and Elnoy. A large number of prisoners were taken. The Germans had evidently determined to put up a hard fight for the Hindenburg switch line. They had thrown in seven divisions on a five mile front this morning. Apparently this morning's attack extended southward where we captured Noreuil and Villers-Au-Flos involving the outflanking of Le Transloy which may be regarded as practically in our hands.

Considerable Progress Achieved.

Drocourt-Queant Switch Line Smashed.

London, September 2.—8.45 P.M.
Reuter says that the line in Flanders runs from Woormezele immediately west of Wulverghem through Neuve Eglise and Steenwerck and to the east of Estaires and Lacroix. The retirement is continuing. Considerable progress has been achieved on the whole twenty-three mile front from the Scarpe to the Somme. The Drocourt-Queant switch line has been definitely smashed on a front of six miles. We penetrated from the western edge at Elnoy to the western edge at Cagnicourt and from there are approaching Queant.

"Mount's Day."

German Divisions Decimated.

Financial Future of France.

PARIS, September 1.
Yesterday was "Mount's Day." The British re-occupied Mount Kemmel on the Franco-Belgian frontier and captured Mount St. Quentin, thus encircling Peronne. The British strengthened their new positions north of Noyon and on the top of Mount St. Simeon and, owing to the capture of Duory, established themselves strongly on the top of Hill 132. Fierce fighting took place, especially in the region of Noyon and Coucy, where General Lambert and General Mangin widened their bridgeheads on Canal Du Nord and the Ailette, also north and east of Soissons, where the Germans are endeavouring to prevent the access of the French and Americans to the plateau. Whole German divisions, which were brought back to line, were decimated and were powerless to check the Allies' advance.

The Germans have boasted, at times, that they would ruin France completely by means of the war. A few of the following figures may bear interest:—From 1,052 millions in 1873, the income on stocks held by the French increased to 3,401 millions in 1913. Foreign stocks are included in the last figure for 327 millions. These figures show that, independent of other riches, France has a considerable reserve allowing her, in spite of German hopes, to be fully confident of the country's financial future.

Allied Successes due to Tanks.

LONDON, September 3.
Reuter's Anglo-French success wholly to the tanks. The "New Free Press" states that the Central powers lack tank material and labour and moreover that the Entente is now too far ahead for effective rivalry. The "Frankfurter Zeitung" says:—Let us have no illusions. Our retreat is a painful failure but its carrying out gives us the right to keep our heads. Marshall Foch will never throw our enemies across the Rhine. [O. & M. G. Cable.]

London, September 3.—3.15 P.M.
The American Communiqué says:—We advanced northward of the Aisne despite strong resistance and took the heights of Terroy-sur. On September 1st we took 572 prisoners and captured two guns and twenty-eight machine-guns.

Allied Captures of Enemy Material.

LONDON, September 2. On the French front situation is rapidly being created the important consequences of which will soon appear. General Ludendorff in retreating is following the policy of rendering troops available by evacuating even unattacked places. This will break up his defence and will inevitably force a new retreat. The widening of Peronne-Noyon and Ailette Bridgeheads, is assuming dangerous nature of the German positions on the line Arras-Saizennes-Rheims. The following figures show the importance of results obtained from July 15th to August 31st. The Allies captured 123,300 prisoners including 2474 Officers, 2069 guns, 1734 mine-sweepers, 13,733 machine-guns and considerable quantities of ammunition and supplies of all sorts.

French Advance Continues.

LONDON, September 3.- 3.15 A. M. Last night's French communiqué said the troops who crossed the canal Du Nord yesterday near Nesle advanced east of the canal, and gained footing on the western slopes of Hill 72. Between the Ailette and the Aisne we continued to advance on the plateau east of Crecy-Lumont and Juvisy and captured Launily and Tercy-Servy in spite of furious resistance. We also advanced north of Crecy and many places behind the German lines were heavily bombed.

French Progress.

LONDON, September 2.- 4 P. M. A French communiqué says:—In the region of the Canal Du Nord, there was violent artillery fire. We repulsed two enemy counter-attacks at the village of Campagne and maintained our positions. In the region of the Ailette we made fresh progress in the wood west of Coucy-Le-Chateau and east of Point St. Mand taking one hundred prisoners.

French Captures Since July 13th.

LONDON, September 1. PARIS.—It is officially announced that since July 13th the French have captured 75,900 prisoners and seven hundred guns.

Debeney's Progress.

LONDON, September 2. Reuter's correspondent at the French Headquarters says:—General Debeney has crossed the canal near Quigney and is advancing towards Hill 77 dominating Nesle, which is barring our advance in this region. Our advanced posts are within a mile of Bouchy-le-Chateau.

Fight for Juvisy Plateau.

"Practically Ours"

LONDON, September 2. Reuter's correspondent at the American Headquarters, wiring last night, says:—Enemy measures to hold the Juvisy plateau prove how seriously he must regard his loss. Three divisions were hurried up to reinforce the Germans, one of which started from Metz at dawn on August 31st and marched a whole hundred and forty miles from Metz without a break. A distance, covered in this manner by a division, is most significant. Yesterday only six officers were taken prisoners to 555 other ranks. Officers appear to be rare in these divisions, and prisoners do not express high opinion of their value. The Juvisy plateau is now ours, for all tactical purposes.

English Gains Admitted.

LONDON, September 1.- 1 A. M. A wireless German evening official communiqué says:—The English gained ground southwestward of Arras and northward of Peronne. The French attacked in the afternoon between the Oise and the Aisne.

The Anglo-Canadian Torrent.

Wiesenburg Line Smashed at its Strongest Centre.

Kaiser Given Abundant Cause for Anxiety.

LONDON, September 2. Coming close on the heels of the Australians' victory at Peronne, the British and Canadian feat of smashing up the hitherto impregnable Hindenburg line has aroused the greatest satisfaction. Experts are of opinion that perhaps the most shattering blow of the war has been launched with dramatic swiftness at a point hitherto considered the strongest part of the line which is here composed of a multiplex system of trenches, with jungles of barbed wire and numberless nests of machine-guns. If yesterday's success is maintained and followed up Cambrai will be threatened, justifying the speculation as to the fate of Douai, St. Quentin, La Fere, and the possible great withdrawal on the Meuse. Germans will move naturally heaven and earth to stem the Anglo-Canadian torrent as a widening of breach would mean the swamping of German plans, on which all their strategy and hopes hitherto have been based. The German seven-teenth army under Von Bulow is at present opposing Herre. Every scrap of available material has been thrown into the field. Divisions are bunched together indiscriminately. Tired infantry, dismounted cavalry, clerks and other non-combatants have already been identified among mass of prisoners. Parts of this army seem already to be overrun as prisoners reported the captured of Bulay near the great German railroad to Marooning. All papers unanimously praise the Dominioners and declare that they at last have given the Kaiser abundant cause for uneasiness.

Press Opinions.

The "Times" says: In the recent notable facts the Canadians have won imperishable fame. The "Daily Telegraph" says:—The fight is most inspiring message yet received. The "Daily News" says: The Canadians have shattered the German legend. The "Daily Mail" states that the nation will be filled with pride at the marvellous British and Dominion army.

The "Daily Express" comments that it would be puerile for Germans now to pretend that they are merely retreating according to plan.

Desperate Fighting Between Nesle and Somme.

LONDON, September 3. Reuter's correspondent at the French headquarters wiring yesterday afternoon says:—There was hard fighting all night between Nesle and Somme where the Germans are clinging desperately to the river bank. French attempts to cross the river near Yonance under Hill 77, were met by most heavy barrage. We hold the road from Rouy-Le Grand to Hill 77 round which heights battle is raging. Enemy is being gradually thrown back on Chemin-Du-Danais. Tanks and aeroplanes are most prominent in the battle. Enemy on Debeney's front continues to cling to positions on the Somme between Epenancourt and Veyonnes. The French on the Hill 72 are meeting most heavy machine-gun fire. Progress is being continued towards Conchy.

LONDON, September 3. Reuter's correspondent at French headquarters wiring last night says:—General Mangin's advance between Ailette and Nesle is most important. He has reached Ailette canal north of Bethancourt.

LONDON, September 2. The French also advanced a mile south of Leuilly the line now passes plateau of Bethancourt north of Geour-Saizennes-Rheims road. The Centre of the plateau has been cleared of the enemy. Great fire can be observed in the region of Yonance and in the valley north of La Fere. These probably proceed from enemy dumps.

Siberian Front

Situation in Siberia.

Enemy Retreating.

LONDON, September 2. A telegram from Vladivostok dated August 30th says:—While the Allies are fighting their way towards Khabarovsk and Irkutsk, different political parties in Vladivostok continue to struggle for power and the situation is daily growing in complexity. Contact is lost on the Ussuri front with the enemy who is retreating towards Khabarovsk. American troops are arriving.

The Siberian Fighting.

LONDON, September 2. Peking.—A number of Murders have been disarmed and arrested. A number of Red Guards then entered into negotiations with Chinese-Soviet through Chinese with a view to surrender. Samonoff reports that Allies have captured Oronia by a turning movement capturing guns and prisoners.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Bombay

The Special Congress.

Mr. Mahatma's Speech on the Reforms.

BOMBAY, September 1.

[Delayed in Transmission.] In moving the resolution Pandit Madanmohan Malaviya who was received with great ovation said that everyone must appreciate the honest effort made by Mr. Montagu and Lord Chelmsford and the Congress should recognize that the report was in some respects an advance on the existing conditions in some directions. He said that with greatest respect to the illustrious authors of the reform he would say this sufficient attention had not been paid to the terms of the announcement of August 14th, and what the House of Commons had ratified was that there should be a re-organization of Government as a whole and he submitted that the distinguished authors had not carried this out. The Central Government was the heart of the constitution in India and therefore the Congress said that the reforms should not be confined to the provinces alone. There was not a single man of note in India who did not express that the Government of India should be more liberalized. If the Government of India was not reformed there would be considerable agitation in the country. The agitation would not cease unless the required reforms are introduced. There were certain details in the proposals placed before them by the Congress in many of which there was individual difference of opinion. But this resolution represented the result of a compromise arrived at with a view to satisfy all shades of opinion and to make progress possible instead of wasting time on controversy.

Sir Dinshaw Petit.

Sir Dinshaw Petit, seconding the resolution, said that it was a source of pride and satisfaction to him to stand on the Congress platform and to lend his support to the resolution. The resolution had shattered the hopes of those who thought the Congress would reject the scheme as a whole. He was glad that his own confidence in the judgment of the special Congress was more than fulfilled. He was not sorry that some of the Moderates were arranging to have a separate conference. He hoped that the Moderate Conference would proceed on the same lines as the Congress with this difference: what the Congress was asked to do that the Moderates would ask tomorrow. It was a matter of sincere regret to him that the Moderate leaders should have thought fit to collect round themselves some men who had never taken part in

politics except when they wanted to grind their own axes, and who never missed any opportunity to condemn the Congress and smear Congress politicians.

Mr. Motilal Nehru

The Hon'ble Mr. Motilal Nehru of the United Provinces in supporting said that in his opinion there was not a single iota of responsible government in the Montagu reform scheme. He supported the resolution because compromise was the soul of politics.

Dewan Bahadur Govinda Raghavier.

Dewan Bahadur L. A. Govindaraghava Iyer in supporting said that there were some amongst them who thought that the resolution placed before them did not go far enough. There were others like himself who thought that the resolution went a little too far. But they were all in favour of the resolution as it represented the meeting place of various shades of opinion.

Mr. Fazlul Huq.

The Congress Could Never Die.

The Hon'ble Mr. Fazlul Huq in supporting said if he would have been allowed to follow his inclination he would have condemned the Montagu-Chelmsford scheme, but subordination of individual wish to the common good led him to act otherwise guided by prudence and wisdom. He accepted the resolution in the form it stood. Criticising the conduct of those who kept aloof from the Congress he said those who claimed the right to kill the Congress because they started it had no more justification than a mother who claimed to kill her child because she gave birth to the child. The Congress could never die.

Mr. B. Chakrabutty.

Mr. B. Chakrabutty said that he would ask the Congress to accept the resolution not with the conviction that it was wholly satisfactory, but with the idea that it was the best under the circumstances considering all points of view.

Mr. S. R. Bommanjee.

Mr. S. R. Bommanjee supported the resolution on behalf of the Parsee community.

Mr. V. P. Madhava Rao C. I. E.

Dewan Bahadur V. P. Madhava Rao who followed repudiated some misrepresentations in the Montagu-Chelmsford report and accorded his warm support to the resolution before the Congress.

Mr. Lallubhai Samaldas.

Mr. Lallubhai Samaldas, a prominent moderate leader in supporting the resolution spoke highly of the splendid courtesy shown by the so-called extremists to the moderate leaders who came to the Congress.

Mr. B. G. Tilak who followed supported the resolution amidst thundering applause. He said that he could not yet understand how their enemies made the wrong and mischievous inference that the Congress was going to reject the scheme. He knew politics enough, the Congress knew politics enough, not to reject the scheme. The resolution combined the temperaments and vision of one party and the advanced views of the other party. It was the duty of the Congress to press for modifications and expansions.

Mr. Tyabji.

Mr. Abbas Tyabji gave warm support to the resolution.

Mr. B. C. Pal.

Mr. Bipin Chandra Pal who followed said that the compromise arrived at was not really a compromise between the two parties but between the view of the people and the suspicions of the Government of India.

Mr. Jayakar.

Mr. Jayakar also supported.

Mrs. Besant.

Mrs. Besant, the last speaker on the resolution, made an earnest appeal for unity among Hindus and Muslims and for united action. The resolution was carried unanimously amid cheers.

Mr. Samarth on the War Path.

His Reflections on the Congress.

BOMBAY, September 3. Mr. Samarth, General Secretary of the Moderates Conference, in a letter to the "Sun of India" this morning, maintains that they could hardly be any better justified for the holding aloof of an overwhelming number of majority Moderates throughout the country from the special session of the Congress and for their determination to hold a separate conference than the resolution which the special session has passed on the reform proposals. The resolution of the special Congress has turned out, as the moderates had expected that it would be, substantially an extremist one. It is true that in that resolution the most constructive proposals of moderate leaders had been quietly incorporated in some form or other, but in making original proposals the authors of the resolution have grossly bungled. An attempt had been made to give a respectable appearance to the resolution, but it is clear that the special Congress has assumed an attitude of hostility to the reform scheme which it is not possible for any responsible Government even with regard to provinces and thus roundly condemns it as disappointing and unsatisfactory and practically rejects it unless drastic changes suggested by the resolution are incorporated. The resolution also deliberately disregards the qualifying phrases in the August announcement. The special Congress has shown its sense of irresponsibility by a rashly proposing a fixed time limit for the automatic coming into existence of complete irresponsible Government. This in the wholesale rejection of the scheme by not acknowledging it to be a substantial measure even for provinces and making ludicrous proposals of automatic transfer of complete responsible Government within a fixed time limit, the special session has emphasised the radical and irresponsible difference between the two parties. Mr. Samarth extracts all genuine material in whatever part of the country to rally round the standard carried by their veteran leaders Sir Dinshaw Wacha and Mr. Sir Dinshaw Samarth who are supported by most of the Ex-Presidents of the Congress. Every thoughtful Indian whether in politics or not, ought to be desirous of securing for the younger generation of his country the opportunities of steady and sure progress toward

Responsible Government. Let the thinking Indian public wholeheartedly support the moderate movement in order to give expression to the better mind of India so as to avert and counteract this mischief to the cause of India's political progress by the action of extremists and assure the British public and Parliament that the thoughtless resolution of the Congress does not reflect the responsible opinion in the country which gives its general support to the reform scheme.

The Third Humanitarian Conference.

Mrs. Besant's Address.

The European and Indian View of Looking at Animals.

BOMBAY, September 3.

The third Humanitarian Conference commenced here yesterday. Mrs. Besant said in the course of her presidential address:—A great difficulty in a country like India was the clashing of two civilizations one different from the other. Amongst Hindus, Jains and Buddhists the duty of pity and kindness to all that was weak was being emphasized continually. When they came in touch with the civilization of the west they found the same feeling expressed in a different way. They must remember that habits and customs had much to do with their judgment and emotions. She asked her audience not to think that because Europeans were meat-eaters they were indifferent to the sufferings of animals. Views differ on the question of destroying or preserving injured animals. The Hindu would not at once say they had no right to kill a sick or injured animal, because they could nurse it. He would argue that when their child became ill they did kill it. The other view was that it was cruel to allow an animal to live if there was no way of stopping its sufferings. They often heard of a horse having been shot after it had met with a serious accident. A European preferred this course not because he was indifferent to the pain which the animal suffered but because he loved it. Here in India they had hospitals, asylums, pinjrapoles where sick and old animals were allowed to rest. She thought the Indian view in this matter was better.

The Resolutions.

Among the resolutions passed at the conference, one appealed to the Government of India to amend the existing laws on the subject of prevention of cruelty to animals to such an extent that they may prohibit [1] cruel sports and fashions, [2] docking of horses and dogs for fashion and other cruel practices to animals and birds and another requested the Government of India, Native Princes and Chiefs and zamindars kindly to take immediate steps by necessary legislation and otherwise to provide adequate pasture grounds for every town and village. The Conference meets again to-day.

The Standardising of Cloth.

Prominent Men's Opinions.

BOMBAY, September 3.

In regard to the Government of India's proposal to control cotton cloth with a view to affording relief to the poor several local men interested in trade have expressed their views. Mr. D. M. Wadia, Agent of Simplex Mills, is of opinion that the Government control would be the best and most effectual means of helping the poor and urges that millowners of this side should voluntarily offer 10 to 15 per cent of income for the production of coarse cloth. Proper control of cloth would be tantamount to the control of cotton. He urges that large holdings of manufactured stuff by merchants should be commandeered by the Government, a fair margin of profit being left to them in exchange. He suggests that mills should be allowed to work extra hours by which means production could be increased fifteen to eighteen per cent. It would not be strict justice in his opinion to tax cotton industry alone without its sister branches [jute, iron etc.] being made to share the burden.

Mr. Ambalal Sarabhai.

Mr. Ambalal Sarabhai, President, Ahmedabad Mill Owners' Association, does not think that the proposed requisitioning of a percentage of income of textile mills in India will cheapen the price of cloth required by the poor. Even if all Indian mills were requisitioned for producing standard goods the output will be too small to meet the wants of poor people since Indian mills cannot even produce half the normal requirements of India. He attributes high prices of cloth to the quantities of stock held by middle men with a view to profiteering and also to irregular supplies at upcountry markets owing to railway booking restrictions. In his opinion only licensed cloth merchants should be allowed to trade in cloth and mills should not be allowed to hold stock more than the average held by them during the three pre-war years. He believed that if the proposed regulations be enforced middlemen will strive to gain more owing to the diminished mill production and the prices of cloth will be enhanced. Finally, Mr. Ambalal urges that if cloth is to be controlled, cotton, coal etc., would be controlled first and adequate supplies made available to the mills at fixed rates and the exports of cotton to Japan and other countries restricted. The proposal if introduced will result in loss of profit to the mill industry without affording adequate relief to those for whom it is intended.

Trafficking in Sovereigns.

Seller Prosecuted.

BOMBAY, September 3.

At the Esplanade Police Court yesterday an Inspector of the C.I. applied for the Chief Presidency Magistrate's consent under rule 30 of the Defence of India (consolidation) rules 1915, for institution of proceedings against a Shroff and a broker for contravention of rule 21 C [1] with regard to dealing in sovereigns published in the "Gazette of India" on the 22nd ultimo. The Magistrate gave the necessary consent. This is the first application since the publication of the notification.

Before the Third Presidency Magistrate the Inspector then charged the first accused a Shroff with selling on or about the 31st ultimo one hundred sovereigns to the second accused a broker, for an amount exceeding the face value of sovereigns and the second accused with purchasing the sovereigns at that higher rate. Defence pleaders stated that the facts in this case were admitted, but the only question they wished to raise was whether having consented just then

to the initiation of proceedings the prosecution could be said to have complied with the provisions of rule 30 of the Defence of India [consolidation] rules. They pointed out that in this case the accused were arrested on Saturday last while the consent of the Chief Presidency Magistrate, required under rule 30 was obtained only yesterday morning. That was to say that the consent was obtained after the proceedings were already initiated. The Magistrate said that in this case a legal point had been raised and he postponed the case to the 4th instant to enable the prosecution to consult the Public Prosecutor with regard to the point raised.

Simla

Another Resolution of Mr. Patel.

SIMLA, September 2.

The following further resolution by the Hon'ble Mr. Patel has been approved for discussion at the coming session of the Imperial Legislative Council:—This Council recommends that the Governor-General-in-Council may be pleased to move the Secretary of State for India in Council that in giving effect to the various recommendations of the Public Services Commissioners in the direction of Indianizing the different Imperial services either wholly or partly, the vested interests of the existing members of the lower services who under the rules in force at present are eligible for promotion to the Imperial services on terms of absolute equality with Europeans in the matter of emoluments, pension and status, shall be fully guarded as has been recommended by the Commissions throughout their report.

Rumoured Appointment of Sir J. Hewett

No Foundation.

SIMLA, September 2.

There is no foundation whatever for the statement which has received some currency in India that Sir John Hewett is likely to be the Chairman of one or other of the two committees which will shortly be constituted in connection with reform proposals.

THE VICEEROY'S COUNCIL.

Sir William Meyer's resolution on Military Charges.

Fresh Burdens Suggested.

SIMLA, September 3.

The following resolution by Sir William Meyer has been admitted in addition to those already admitted for Imperial Legislative Council meeting and will be taken up on the 9th instant: That this Council recognises that the prolongation of the war justifies India's taking a larger share she does at present in respect of the cost of military forces raised on and to be raised in this country.

A recent patriotic war officers include one lakh of rupees from Raja of Hill Tippera.

Calcutta

East Bengal Floods

Santahar District Submerged.

The Whole Country an Endless Lake.

CALCUTTA, September 3.

The situation caused by the recent heavy rain at Santahar in Eastern Bengal is very serious. The whole district has been flooded for about a week now and for miles and miles the country is under water. In Santahar itself the Europeans have had to leave their houses and live in railway carriages and goods wagons, while the plight of the Indian population both in the town and villages is very sad. The whole villages have been washed away and food stuffs have become scarce and extremely dear. Water is still very high and the countryside looks like an endless lake.

The Reforms.

Assam's Chief Commissioner's Views.

SHILLONG, September 3.

The Chief Commissioner of Assam, in the course of a speech at Dhubri, referring to the reform scheme said:—What we all desire is that the people of Assam in the widest sense of the word should gradually come to manage the affairs of Assam. By the people of Assam we mean all sections of our countrymen, Hindus, Mahomedans and animists and we [Europeans] included. Let us never forget it. The great British community which has settled in the province has taken part in every phase of its public life and has done so much to make the province what it is to-day. The solution of the whole problem is difficult everywhere, but there is probably no province where difficulties are so great as in Assam. We cannot shut our eyes to the geographical fact that about two-thirds of the province consists of hill tracts which not yet began to enjoy any representative government and which for the present must be necessarily by excluded from the scheme. The remainder consists of two mutually inaccessible tracts of low land inhabited by the people who speak in the main different language and follow in the main different religions. Yet, the problem is difficult, but we are trying to solve it. Let us go on examining the report in a quiet and hopeful spirit.

High Prices of Cotton Cloth.

Calcutta Aristocrats' Sympathy for the Poor.

CALCUTTA, September 3.

A Conference was held this afternoon in the rooms of the British Indian Association to consider what steps should be taken to relieve the acute distress which had been caused by the prevailing high prices of cotton cloth. Maharaja Sir P. K. Tagore presided. He said that the masses looked up to the Government as the fountain of redress and relief and when the shoe pinched them they attribute it to the lack of sympathy and kindness on the part of Government. The following resolution was adopted: That a deputation do wait upon His Excellency the Governor to represent to His Lordship the acute and widespread distress which has been caused by the prevailing high prices of cotton cloth and request His Excellency to be so kind as to move the Government of India to adopt such measures as will adequately meet the requirements of the case.

Alleged Cheating and Extortion.

A Recruiting Incident.

CALCUTTA, September 3.

The Sub-deputy Magistrate of Kama district, Burma, is engaged in hearing a case in which Anadikar, a collecting member of Kalyanpur Union is charged with cheating and extorting money from some of the villagers threatening them to be recruited for war. It is alleged that he took money from two villagers and attempted to extort money from several others. The villagers came to Dr. Moore of the Medical Mission, Kama, for help. Dr. Moore reported the matter to the sub-divisional Officer and the accused was arrested. Twelve witnesses including Dr. Moore were examined and the case was adjourned.

Breaking Internment Rules.

A Special Tribunal Judgment.

CALCUTTA, September 3.

Mr. De Levinge, District and Sessions Judge, Midnapore, as President, with two other commissioners sitting as a special tribunal at Annapur with the case of a native of Junda in the district of Jessore named Surendra Chandra Bhattacharjee who was interned at Midnapore under the Defence of India Act. The charge against him was that he published certain allegations against the Government in contravention of the internment rules. The Commissioners found the accused guilty and sentenced him to one year and six months rigorous imprisonment.

The Aligarh College Resignations.

CALCUTTA, September 3.

Nawab Bahak Khan of Muzaffarabad wires:—In connection with the resignation of the teachers and professors of the Aligarh College a special meeting of trustees of Mahomedan College at Aligarh will be held on the 22nd September when differences between themselves and the college staff, whose resignations have been announced in certain papers, will be considered. Mr. Gage, headmaster, tendered his resignation in April last because the trustees refused to sanction his annual increment pending enquiry into the complaints against his work. The principal with 4 others European professors here have now given six months' notice of resignation according to college rules. Miss Beek's resignation will take effect from August next year.

The Whole European Staff Resigns.

ALIGARH, September 2.

Mr. Storey, Professor of Arabic, has also resigned thus completing the series of resignations of the whole body of European Staff. He is not in the direct employ college but salaried by Government. It is understood that his resignation has gone to the Government.

The Bengal Legislative Council.

53 Questions Asked.

Three Bills and four Resolutions Discussed.

CALCUTTA, September 3.

The first meeting of the autumn session of the Bengal Legislative Council was held to-day in Calcutta Government House, Lord Ronaldshay presiding. Besides the consideration of three bills fifty three questions were answered and five resolutions discussed. In reply to a question regarding the stock of dhotis and saris in various firms in Calcutta, Mr. Kerr said that the recent census of piece goods was undertaken at the request of the Government of India to whom the result was duly communicated and the publication of detailed figures rests primarily with them. It is believed that the returns received were not altogether complete as some owners were in ignorance of the requirements of order and others possibly deliberately evaded it. Actual stocks in hand were probably therefore somewhat larger than those returned but allowing for the reduced rate of consumption now prevalent under the influence of high prices it is estimated that there were in hand and to arrive within the next few months dhotis and saris sufficient for 12 months and gray goods sufficient for 6 months. The estimate which has been hazarded in some sections of the press that stock for two or even three years are available is certainly an exaggeration. However, since the census, it is understood that a considerable amount of forward business has gone through and to that extent the position has changed for better.

The Maharaja of Burdwan presented the report of the Select Committee on Calcutta Hackney Carriage Bill. The report was not unanimous. The majority decided that the control over hackney carriage be taken by the Commissioner of Police in the Corporation of Calcutta.

The Maharaja of Burdwan introduced a bill for the prevention of adulteration of food in Bengal. He said the adulteration of food particularly of articles of common consumption such as milk, ghee and mustard oil was extremely prevalent and the existing law had entirely failed to check the evil. The present bill had been framed for the purpose of remedying the defect in law which made this practice possible and of ensuring the purity of staple articles of food which were most liable to adulteration. The Bengal Juvenile Smoking Bill was next referred to a Select Committee.

Government Defeated on a Resolution

In one of the resolutions the Government was defeated by non-official members. Mr. S. N. Roy moved that holders of certificates granted by the Calcutta Medical School and the College of Physicians and Surgeons, Bengal, might be entitled to have their names entered in the register of registered practitioners. The above medical institutions are not affiliated to the Calcutta University. Sir Henry Wheeler on behalf of the Government opposed the resolution which was declared lost. A division being demanded it was found 21 voted for and 17 against the motion which was carried.

Circulation of the Rupee Note in Bengal.

Mr. H. E. A. Irwin moved for the appointment of a small expert committee to enquire into the abuses and difficulties in connection with the circulation of one rupee notes in Bengal or to take such other steps as may be deemed advisable to minimise the hardship and loss incurred by the poor classes in Bengal in using notes who have no means of getting their just grievances remedied. The resolution was carried.

డాక్టరు వరద రాజులు నాయుడు గారు.

జమీనదారు విడుదల యగుట.

ఈ మధ్య నువ్వర మిల్లల హులీల డాక్టరు వరద రాజులు నాయుడు గారిచేయవలసిన పనులు గాజుద్రోహ సంబంధమును వాక్యమును వున్న మధుర జిల్లా పేట ప్రాంతము గారు ఇండియన్ పిలు కోడు 124-న పెక్కున ఏ క్రింద తీరుచున్నట్లు ప్రేమ నులో ఆరెట్టు చేయబడిన సంగతి అందరికి తెలియజేయగా. వారికిను విచారణ ఈ సంగతిని తేదీ గురువారమునండి ప్రార్థించును. మొన్న కలు మేజిస్ట్రేటుగారు డాక్టరు గారిని జామీన మీద విడుదల చేయ ప్రార్థించుచు న్యాయవాదులు కోరిరి. ఆ కోరికను మేజిస్ట్రేటుగారు అంగీకరించి, డాక్టరు గారిని జామీన మీద విడుదల చేసిరిని తెలియచున్నది. ఇంతవరకు 124 పెక్కు క్రింద ఆరెట్టు చేయబడి జామీన మీద విడుదల చేయబడినవారిలో డాక్టరు వరద రాజులు నాయుడు గారే యీ రాష్ట్రమున ప్రథములని తెలియచున్నది.

డాక్టరు గారిపేరును చదువుకొన్నట్లు పనిచేయుటకు సామర్థ్యమును న్యాయవాదుల నియమించుటకు, కేసుకు కావలసిన ఇతర ఖర్చులకును సాయము చేయుటకు బాంబయిలో సమావేశమైన చెన్నపురి ప్రతినిధులు ఒక నిర్దిష్టాపించి రెండు వేలరూపాయలనుగా చందాలు వేసికొనిరి తెలియచున్నది. బాంబయి అడినారాజు శ్రేష్ఠిగారు ఈ నిధికి కావ్యదర్శులు. నిధికి సహాయము చేయు వహానీయులు. వాక్యదర్శి అడినారాయణ శ్రేష్ఠిగారికి నేలమునకు పంపిన వందన పూర్వము గా సం దుకొనగలరు.

డాక్టరు గారిపే ప్రకటించబడుచున్న ప్రపంచ మిత్రము పత్రికయొద్దనుండి చెన్నపురి చీఫ్ ప్రెస్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు గారు రెండువేల రూపాయల ఫరూకతును కోరి ఆ మొత్తము చెల్లించువరకు పత్రిక పంపిణీలు నాపవలయునని యాజ్ఞ యిచ్చినట్లు తెలియచున్నది. ఫరూకతు చెల్లించుటకు సయి తిమా సహాయము చేయువారు అడినారాయణ శ్రేష్ఠి గారికి చందాలు పంపవలయును.

ii

డాక్టరు వరద రాజులు నాయుడు గారి పట్ల సానుభూతిని చూపుచు వారికిను కను ఖర్చులకు తగినవిధమున సాయముచే యుటకు నిన్న సాయం కాలము ఆటంగంటలకు తీరువల్లి క్లబ్బి సముద్రతీరమున స్వరాజ్యసంఘమువారి యాజమాన్యమున గొప్ప సభ యొకటి జరిగినది. సభములోని ప్రముఖు లనేకులు సభకు విచ్చేసి డాక్టరు గారిపట్ల సానుభూతిని చూపుట యెంతయు సంతోషకరము. సభకు ప్రెమియర్ గాడిచర్ల వారి సహ్యోత్తమ రావు పంతులు గారు సభాధిపత్యము వహించిరి.

బారిష్టరు ఉన్న కల్యాణారాయణపంతులు గారు డాక్టరు గారికి వచ్చిన కష్టముల కంతయు చింతించు, వారికినునకు, వారి పుత్రులకు కోరిన ఫరూకతును సహాయముచేయ ప్రజలను ప్రార్థించుచు నేక తీర్మానమునుపాడించిరి. సుబ్రహ్మణ్య శివ గారు తీర్మానమునామోదించుచు, డాక్టరు గారు తేజాభివృద్ధికి చేయచున్న పనుల తెలుపుచు, వారి కీసమయమున అందరు సహాయము చేయవలయుననిరి.

అధ్యక్షులు తీర్మానమును సభ్యుల అంగీకారమునకు తెచ్చుచు, రాజద్రోహము నడచు నుద్దేశ్యముతో జేయున ఆచ రణలోనున్న చట్టములు జేకేసున కెంత ఆచకానము చేయించు న్నువో వివరించి, ఇట్టి కానములు ఏనాడొకత జేకేసులలో లేవనియు వానిని కయితము నునజేయున లేకుండ చేయుటకు నాయుడు తెలియజేయ కష్టపడవలయుననిరి. డాక్టరు గారి కష్టానికి కేంతయు చింతించి, యిట్టివారు కష్టముపడుచుండినవారి మన జేకేసు కృత్తికి రావలదని నడిచిరి.

తదనంతరము అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసములకు వందన ములు సమర్పించుటలో సభా కావ్యక్రమము ముగిసినది.

లక్ష్మోబ్యుర్రాణి

పారిసు, సెప్టెంబరు 12:— లక్ష్మోబ్యుర్రాణి(ప్రభుత్వ) తన సోదరిని బెవేయూ రాజకుమారు డకు రుక్మిణునకు వివా హముచేయుటకు విల్ల యింపుటదేనని యొప్పుకొనుచున్నది. గాన అన్నటనుండు పరాసు అధినివేళ్ళు లందఱును నిన్నటి దివము సమావేశమై ఆమెను స్వాగీతమున ముందుకొనవలెనని తీర్మాన నిందిరి.

జర్మనుల కష్టములు

లండన్ సెప్టెంబరు 1:— ఆహారసాధ్యములకు గూర్చి యు, ఉడుపులకుగూర్చియు జర్మనులకు సుప్రసాప్తించిన కష్ట పరంపరలను గురించి కొంతమంది విద్యార్థులతో హార్టిలింగు గారు అతినిసాదకముగ దెలిపిరి. భావికాలము తమకు అగ వ్యగోచరముగ నున్నదనియు ఏమి చేయుటకు తోచుటలేదని యు దెలిపియుండెను. మిత్రసంబంధివారు మనయెడల క్షేమము ను వహించిరి. ఇత్యుది మత్రిప్రస్తుతముచేయదగినది. ఇది ఇల్లాండ జర్మనులు తామువల తమయంతి:కలనాలయలచే ఉపద్రవమును తెచ్చి పెట్టుకొనుచున్నార. జర్మనీలో అగ్రరాజకీయగు నదం తులు బయలికుచున్నది. వైవిధ్యము కలహించుచున్నారనియు, అంతర్గతములు నమ్మకద్రోహముగ ప్రకర్తించుచున్న ననియు హిండిక్ బర్గు గారు ఆత్మహత్య గావించుకొనె ననియు నిరా ధారమును వదంతులు కలుగుచున్నది. ఇదంతయు నింపార్వమై నది. అట్టివదంతులను నమ్మకూడదని జర్మను నై న్యాధికారి ప్రజలను హెచ్చరించెను. ఇదంతయుజూడ జర్మనుల నిజమున: స్థితియంతయు వెల్లడియగుచున్నది.

We Want Hewett Only. The Dacca Ryots Association's Telegram.

BOMBAY, September 4. Following the telegram from Mr. Surrendranath Bannerjee, representing the Indian Association and Sir D. E. Wacha, President, Bombay Presidency Association to the Secretary of State protesting against the appointment of Sir John Hewett or any official to the Chairmanship of Electorate Committee under the Reform Scheme and asking for a man of Parliamentary experience for that position the Dacca Ryots Association have cabled Mr. Montagu praying that the Chairman of the Committee shall have long and close acquaintance with Indian conditions such as few other than civilians possess.

The Varadarajulu Naidu Case. Collection of Subscriptions.

BOMBAY, September 2. A meeting was held yesterday at the Madras delegates camp to consider what arrangements should be made for the defence of Dr. Varadarajulu Naidu, who has been arrested for trial under Section 124 A Indian Penal Code, for a speech made in connection with the Madras Mill hands strike, Mr. C. Rajagopalachariar of Salem presiding. Nearly fifteen hundred rupees were subscribed on the spot and considerable sympathy was expressed with Dr. Varadarajulu Naidu. A committee was formed with Mr. T. Audhinarayana Chettiar, Barrister, Salem, as Secretary to invite public subscriptions and make other necessary arrangements for the conduct of the defence.

Dacoits Sentenced for Organised Terrorism.

RANGOON, September 2. The appeal of a number of dacoits sentenced for organised terrorism of several delta villages was decided by Mr. Justice Pratt, who sentenced all the convicts out reduced the sentence in some cases. The dacoities were of a very violent and persistent character and the capture of the accused was only effected after a long delay owing to the villagers being unwilling to give evidence against them.

The Madras Governor's Programme Coonoor.

COONOOR, September 2. According to the present arrangement His Excellency the Governor leaves Madras by a special train on the 3rd instant. On the 4th His Excellency will motor up from Mettupalayam to Government House, Ootacamund arriving there at 12 noon. On the 6th His Excellency presides at Founder's Day celebration at Lovedale. On the 7th His Excellency distributes prizes at Mounted sports of Cadet College at Gymkhana ground, Wellington. On 28th instant His Excellency opens Soldiers' arts and crafts exhibition at Wellington Y. M. C. A.

Latest Telegrams.

Albanian Retreat.

LAHORE, September 3. London, September 1st.—Apparently the Allies in Albania retreated during Austrian offensive some 12 miles to a position five miles southward. An Austrian official message admits that Austrians are now retreating.—[C. & M. G. Cable.]

LONDON, September 3.—2-50 P.M. British communique says.—Monday's operations southward of Scarpe were completely successful and enemy was heavily defeated in prepared defences of Drocourt Queant system, with result that he is retiring this morning along practically whole battlefield. In Monday's battle besides inflicting heavy losses we took about ten thousand prisoners. Our troops are now advancing and are reported to have entered Provillie Dognies and Bertincourt. Canadians showed greatest skill and courage on Monday storming Drocourt-Queant lines, which had been perfected during past eighteen months and provided a most formidable obstacle, furnished with every device of modern engineering, defences here were reinforced to such a degree that on a front of eight thousand yards eleven German divisions were identified. Undeterred by strength of defensive organisation Canadians assisted admirably by English troops on left carried all before them. Southward of Canadian corps English Scottish and naval troops of seventeenth corps under command of Lieut. General Sir Charles Ferguson, performed no less a gallant and arduous task in storming junction of Drocourt-Queant and Hindenburg systems. These were of most formidable character but troops swept over and around them encircling queant from north with result that this important pivot fell into our hands by night fall. Tank corps again assisted materially success of operations. Lens has been occupied.

Report of Lenin's death is not so far confirmed. On contrary a Bolshevik telegram from Moscow states that he is apparently out of danger. Telegram to "Times" from Copenhagen says:—One of two women who attempted to assassinate Lenin was well known terrorist, "dora kaplan" who in 1917 was sentenced to thirteen years imprisonment with hard labour for attempting life of chief of Gendarmerie Novitski.

PARIS.—Foreign Minister Pichon has informed Russian Government that rigorous Allied reprisals against prominent Bolsheviks sojourning in Allied countries will be carried out if Allied subjects in Russia are not liberated from custody and their departure facilitated.

LONDON, September 3. COPENHAGEN.—"Hamburger Fremdenblatt" reports that Lenin was wounded by poisoned explosive bullets, full effects of which have not yet developed. Thousands of persons have been removed from Moscow to Petrograd. Authorities warn people carrying weapons that they will immediately be killed. Agitators against Government are being interned and their property confiscated.

కుంతలైక్ వాసన తైలము.

Telegram:—Delkosh, Calcutta. తింతినిలాసం:— సిరీకుమ కలకత్తా.

కుంతలైక్ తైలమునకు గురించి నుప్ర సిద్ధ పురుషులకు డాక్టరు సర్ రమోద్రుడు మున్నగు వారలకి పొగడినకాబులను మీరు చూచినచో వారిట్లు వ్రాసినందులకు మీరు ఆశ్చర్యమున తప్పక పొందుదురు. వెంట్రుక స్థానములను బలపరచి తిరుగుములక రేల్లిం చును. ఎప్పుడోయట్లు నెండు జుట్టుకలకి సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ మీరు చేసిన ఇట్టిమేలును ఇతరులకు చెప్పి కుంతలైక్ మీరు ఉండదగువా? మీకుంతలైక్ ను నూనెను రెండు మాసములనుండి వాడుచున్నారము. మా బంధువులలో నొకరు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాల్చిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్నవారు. ఒక నెల కుంతలైక్ ను వాడెన వెంటనే జుట్టు మరల లూర్చి నెరిగినది. మంచి నువాసన గూడ కలిగి. వాసన రాసికొనినదిప మాడ పోజాలము. మదరాసు గాజధాని స్కూలు కాజుకోర్డు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చీఫ్ జడ్జి) సి. కృష్ణక (అప్పిల్లర్) వారు అటు లాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:

నేను మీ తలనూనెను పరిశుభద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇది చాల ప్రశంసమైనవని నొక్కి చెప్పగలను.

మదరాసు ఎన్.వి.కా కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావుగారి రిట్లు వ్రాసిరి:— ఇట్టి పరిశుభద్రవ్యములు భారతీయులచే తియ్యవలయుననుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లగుచున్నది.

సలు ఏజన్సీ మరతులు మదరాసు, తింబుకెట్టి ఏజన్సీ కే. ఎన్. వి. ఆయర్లు అందు

మున్నగువాటిని కోరువారు, నున్న మా సోలు ఏజంటులు (1299) కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, Calcutta.
For Prices terms of Sub-Agency to K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty St, Madras.

20

... ..

శివరంగమనూ మూడు పూటలలో మాన్పును. దర్శి 1-5 2-0-0

గంధర్వవార్షసి, రాజమం.డి,

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

బరంపురము పురవాసి; మోడేటరు విలేఖకుడు; ధర్మ
బాక్సరు; ప్రకటింపలేనందున చింతిలుచున్నాము—
సంపాదకుడు.

I

చిత్తూరు మండల గ్రంథాలయములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యా ఆంధ్రమండలము లన్నిటికంటే నీజిల్లా యందు
గ్రంథాలయము లతిస్వల్పము. ఇందుచే నీమండల ప్రజలకు భా
షాభిమానము తక్కువ యని తెలియుచున్నది. కావున నీజిల్లా
యందుగల గ్రంథాలయ కార్యనిర్వాహకులు పలువోట్ల (జిల్లా
యందు) ప్రజల కీవిషయమును బోధించి గ్రంథాలయముల (బ
లిష్టింప బురికొల్పినవో) సచిరకాలమున భాషాభివృద్ధియగుట
కావలెననియు సందియములేదు. ఇందులకు చిత్తూరు మండల
భాషాదాత కార్యదర్శులు నీప్రతికాముఖముననే దయచే
ప్రాయము లొసంగుదురు గాక!

గ్రంథాలయ కార్యదర్శి.

II

రైతుల కష్టములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యా రయితలకష్టములు సముద్రతరంగముల వలె
ఒకదాని వెంట నొకటి ఎడతెగ కరుదెంచుచున్నది. ఒకతై
పున పిసాలోటి పిశాచము భాషపడఁచుచుండగానే ఇంకొకతైపున
మొరక మార్పిడలను గురించి భయమందుచుండగానే ఆకస్మిక
ముగ మద్రాసు దొరతనమువారు నీటిపన్నును హెచ్చుచేయ
బూనుట కేవల మన్యాయము. గత రెండు మూడువత్సరముల
నుండి అతివృష్టిచే పంటలుపండగాను, రయితునకు కావలసిన
కొరముట్లు మొదలగు వన్నీయు, ధర లమితములైనందునను,
అనేకమంది రయితులు తినుటకుకూడ కట్టుకొనుటకు గుడ్డ
దొరకక నానాయికట్టులు పొంది తమ గౌరవమును కాపాడు
కొనుటయే దుస్తరముగా నుండుతేలి గవన్న మెంటు వారు
రయితుల కష్టములను బాగుగ నాలోచించకయే 1-కి రు
1-4-0 పన్నును బాస్తిచేయ అభిప్రాయములగుట ప్రతిరయితు
నకును అసంతృప్తి కరముగనుండును. ప్రభుత్వమునకు ఆధార
భూతుడగు రయితులకు సదుపాయములు చేయవలసినదిపోగా
పన్నుల భారములనే క్రొంగుకేయట గవన్న మెంటు కెక్కువ
ప్రయోజనకరము కాదు. చుదరాసు దొరతనమువారు పరిస్థితులను
గుర్తెరిగి దుర్భరమైన యాశ్చర్యము రయితులు ఇయ్యజాలరని
గమనించక పోయినయెడల దేశము అశాంతికిని ఆందోళనకును
కారణ మగునుగాన త్వరలో దొరతనము వారట్టి అభిప్రాయ
మును మూలకొరలసిందిగా ప్రార్థింపబడుచున్నాడు. ఇష్టట్లున
రయితు సోదగులందరు తమ ఆర్థికాదములు చెన్నదొరతము
వారిచేవులకు సోదగుట్లు ఆందోళన చేయుదురు గాకయని
ప్రార్థించుచున్నాను.

అంజనేయ చౌదరి

సంయుక్త కార్యదర్శి

గన్నవరం తాలూకా రయితులసంఘము.

III

గొల్లల మామిడాడ దుస్థితి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకునకు:

అయ్యా మాగ్రామము కాకినాడ తాలూకాలో ఎక్కు
వపన్ను చెల్లుగ్రామములలోనొకటి. ప్రభుత్వమువారికి యెక్కు
వపన్ను చెల్లు గ్రామమును గురించి ఆయనకు తగిన శ్రద్ధకపోం
చకుండుట విచారణీయము. మాగ్రామమున నీటి తూరలు సన్న
ముగనుండుటచేత సకాలములో డిడ్చిలుకాకయును కంకజా
లకొడుముగు కాలవ చరమ్యుతు లేకపోవుటచేత ముందగగా
డిడ్చిన చేతి ఏమాత్రము నల్ల ముకురిసినను మునిగిపోయియు
నట్లుమకలుగుచున్నది. మాగ్రామపుర్య ఒక చెరువుయొక్కది.
ఆచెరువు గ్రామమునకు ఏ విధమునను ఉపయోగించదు సరిక
దా ఇంక చెరుగు నామకయి రాలవలని గ్రామప్రజలకు దో
ల బాధయే, వచ్చునీటియని భ్రమపడి దగిన పశువులకు
యెటుకాడ కాళ్లకు మట్టుకొని కదలలేక ఆకాలవరణమును
సంభవించుచున్నది. గ్రామముననున్న మురుగునీరంతయు మాచె

రువలోనికే వచ్చుచున్నందున గ్రామమునకు మాచెరువును ఏవిధ
ముగా కార్యకారముగనో అందికొనివికదమే. ఇట్టిదుస్థితియందు
ప్రజలు బాధపడు చుండగా నోరులేని ప్రజలకు మేము ధర్మ
కర్తలమని, వారిసురక్షితము మేము చూచుచున్నామని చెప్ప
అధికారవర్గమువారి పలుకులు ఎంత వరకు సత్యమో
ప్రజలూహించెదరుగాక తాలూకాబోధనవారు మాచెరువు పూ
డ్చివేసియు, డి.పి. డెలియవారు మురుగుకాల్వలు మరమ్మతు
చేయించి పంటకాలుర తూరలు వెడల్పు చేయించుదురని
నమ్ముచున్నాను.

మకాం దేవులపల్లి సూర్యనారాయణమూర్తి,
ఏడిన గోదావరిజిల్లా సంఘ సంచార కార్యదర్శి.

జాతీయ బోధనాధ్యసన కళాశాల

ప్రాచార్య మహోద్యోగము

మొన్న సాయంకాలము జాతీయవిద్యాలయసంఘమువారి
చే నెలకొల్పబడిన జాతీయబోధనాధ్యసనకళాశాలయొక్క
ప్రాచార్య మహోద్యోగము తేనాముపేటలోని కలాకాలా భవన
మునందు కలాకాలాధ్యక్షులగు బాబ్జి అరండేయగారిచే జరుప
బడినది. జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమున పనిచేయుచున్న ఉపా
ధ్యాయుల నేతృలు మహోద్యోగమునకు వచ్చి యెంతయో
యంతాహుతులు చూపిరి.

అధ్యక్షులు కలాకాలను ప్రారంభించుచు ఇచ్చినయుప
న్యాసము భావగోచరమై యున్నది. ప్రకృతిపు మనదేశపు
బోధనాధ్యసనకళాకాలలు చేయుచున్న పనిని కొంత వివరించి,
వానికిని, సాత్వాత్మకదేశపు శిక్షణాలయములకును గలవ్యత్యాస
మును తెలిపిరి. ఆదర్శశిక్షణాలయములు పూర్వమున మనదేశ
మున నెన్నియోగలవనియు, వాని యాదర్శములమీదనే జాతీ
యవిశ్వవిద్యాలయమువారు శిక్షణాలయముల నెలకొల్పట
కెంతయు ప్రయత్నించుచున్నారనియు నుడిపిరి. ఆ ప్రయ
త్నములు నేడు కలాకాలరూపమున సాగుటకెంతయు నుబ్బిం
గుచున్నామనిరి. తదనంతరము అరండేయగారు కలాకాలలో
పనిచేయు నుపాధ్యాయులకు విద్యార్థులకు పరిచయపరచి
గురుకులుయొక్క యాదర్శముల కార్యరూపమున చెప్పట
విద్యార్థుల విధికృత్య సుని నుడిపిరి.

కలాకాలాకాశ్యక్రమము మొన్న సాయంకాలమునుండి
యే ప్రారంభమైవది. రవీంద్రనాథుని శాంతినికేతనము బందరు
జాతీయకలాకాలల స్థానుల ననుసరించి అనేక కుటీరములిచ్చట
నిర్మింపబడినవి. వీనిలోనే కలాకాలతరగతులు జరగుచున్నవి.
విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగా సి. పి. రామస్వామయ్యగారి
యింటికెదురుగానున్న భవనమును, కలాకాలవారు అద్దెవపుచ్చ
కొని, హాస్టలును ప్రారంభించిరి. ప్రకృతిము కలాకాలలో బి.
టి. డిగ్రీపరీక్షకు చదువబోవువారు పదిమంది గలరు. ప్రాథ
మికపాఠశాలలలో నుపాధ్యాయులుగా నుండుటకు కావల
సిన శిక్షణను పొందుటకు వచ్చినవారు నుమారు పదునైదుమంది
గలరు. ఇందులో నున ఆంధ్రులు చాల తక్కువగా నున్నా
రని వ్రాసుట కెంతయు విచారించుచున్నాను. బర్లారి నుండి
ఇద్దరును చిత్తూరు గుంటూరు మండలములనుండి యిద్దరును
వచ్చి యిచ్చట చదువుచున్నారు.

ఇంకను అనేకమంది విద్యార్థులు వచ్చెదరని తెలియు
చున్నది. కలాకాల జనప్రసముగా జరుగుచు, దేశమునకు
కావలసిన ఆదర్శులగు ఉపాధ్యాయులను తయారు చేయుచు
గాక యని నమ్ముచున్నాను. (విలేఖకుడు)

కుప్పరొగమున కమూల్యముగు మందు.

ఇది మిగుల హాశ్యకరమగు మందు. పది పదు నైదు
గోజులు రాయుటవలన తెల్లని మచ్చలు, అట్లుకాక చర్మము
నై మర యేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖము
గా నీ గోమమునకు జాగ్రత్తదీసికొను (భారగు) మం దిరియే.
వీని వెల టిన్న 1-కి రూ. 4-6-0 అంచెకూలి వేతే.
(783) Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈతెహ్యము రక్తమునుగుడ్డిచేసిన పీర్వమును హెచ్చిం
చి బలమును కలిగించి యుష్ణరేఖనము చేసి చీతి కాని
మంటల పోగొల్పును. మెదడును పట్టుచేసిన కఠిరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. వీర్యమును, భేదము, తలపోష్టి,
రాముకొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.
213 అర్థపాను డెన్వి 1-కి రూ. 2-0-0-0.
వైద్యశాస్త్ర మహాశిలకర్ గోవింద్రి,
ఆరంభనిగ్రహకావ్యధాలయం, 187, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

సర్వవృత్తిక విషనందీవిని.

(జిజ్ఞాసు (చేడు మార్కు)

586

శ్రీ. బి. మనో కన్యకాదు సంబోధనముతో పోవుదురు.
చింతములేదని గుణపుచేయువారలకు రూ 100 ఇశాం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండ
వలసిన ముఖ్యవృత్తికము. ఆంగ్ల,
మూసాని, తెలుగు, ద్రవిడములతో పా
డగ్రాంచబడియున్నది. ఎన్నిదినము
బాంధినను మందు గుణముమూలము
తేలునకు మూత్రము కాక ఎవరిక
కుక్క, పాము, జిజ్జి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0
పోస్తేజి 0-8-0. 1 డజన్ పాకెట్ల
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి వేలు.
కాకాని 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇశాం.
ప్రతిపాకు 100 కి 25 రూపాయలు కమీషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా:— ధన్వంతరీ కం పే ని,
కొంకణిపేట, డి.పి, పాకాయపేట పోస్టు, మద్రాసు.

స్టోరల్ ఆయిల్
పుష్కములలో తయారుచేయబడిన మిగుల
శ్రేష్ఠమైన తలనూనె నుమారు 25 సంవత్సరములగ
ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఈ నూనె అధిక నువాసనగల
దియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. (చేడు మార్కు
పుష్కల్ ఫిరీదు బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ.
కెనాడాయిను హేరాయిలు
తలలో వెండ్రుకలులేని జాకాలందు రోజు
చదువుచుండియెడల ధారాళముగా నల్లని వెండ్రు
కలు మొలచును. ఫిరీగు నీసా 1-కి 1 రూపాయ.
కాక్ బ్యాల్లిక్ టూల్ పాడరు
(908) టిన్ను 1-కి 8 అశాలు.
ఇదియుగాక సకలవిధమైన వ్యాధులకు మందు
లున్ను, మంచి వాసనలగుల అత్తరు వగైరాలు
ఉన్నవి. కేట్లాగునకు (వాసి తెప్పించుకో వచ్చును.
Bengal Chemical & Pharmaceutical
Works Ltd,
91, Upper Circular Road,
CALCUTTA.
Tele Address:- Rasayan.
Local Agents
P. Rangiah Chetty & Sons. Madras.
Indian Industrial Co., "
M. R. Chandra & Co., "
Madras Swadeshi Stores "

మహారాజా హోటలు

(1912 సం. లో స్థాపించబడినది.)

చెన్నపురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్
హోటలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్. మీనియన్కోవీడ్రి, మద్రాసు.
(ప్రాజెక్టుకు ఎదురుగా) (1102)
బ్రాంలైనుకు అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది.
ప్రయాణికులకున్న విద్యార్థులకున్న విడిసియుండుట
కున్న భోజనోపాయములకున్న స్వగృహసౌఖ్యములకున్న
తగు ఏర్పాట్లున్నవి. విడ్డెలో గదులు ఎల్లక్విక్ దీపోపాయ
ములు ఆసనాదిసౌకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును.
కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూ. 0-4-0-0.
ప్రశస్తమయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజ
నము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయారు
చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపక్షప్రకారం వడ్డించ
బడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు.
ఈ హోటలు బర్మా, సిలీసు, యూరోపు, ఇండియా,
వగైరాదేశములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు
ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యూసేజి మెంటులో
యున్నది. చార్జీలు నులభముగా నుండును.

డాక్టర్. జె. కె. రావుగారి సుఖప్రదాయని.

(1209) శుక్లవర్ణము, కుసుమరంగము, గుండె జబ్బు,
తలపోటు, మేహ, సవాయి నత్తులకు పోగొట్టును. రక్తము
ను శుభ్రపరచి వరములకు మెదడుకు బలమును కలుగజేయును.
నెలకు సరిపోవు డబ్బా 1-కి వెల రు 5-0-0 మాత్రము.
ధన్వంతరి ఆశ్రమము, 45 విగ్నాస్రీటు, ట్రిప్లికేనీ, మద్రాసు.

స్వరాజ్య మంత్రోప

1288 దేశము, జీవితము.
వెల 0-4-0] భారతీవేదాపున్, ఏలూరు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాళములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలపున తేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మూలము సిద్ధముచేసి యుండుటకులన వలయువారు
 టెంబు (కానికొన టెంబు) రు. 2-0-0
 అంధవివక్షిత సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
 " అసంవత్సర " " 0-12-0
 అంధవివక్షిత సంవత్సర, తేక వివక్షిత 2 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధౌషధము

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-8-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుశెట్టి పీఠి మదరాసు.

ఐ.వై.డి. సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపది సారసపల్లి

అపరిమితపు రక్తములన జనించు బాధ్యములకు కీటిమమంటి మందు. దురుపులను, వచ్చులను, గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాతమెప్పులను అన్నివిధములన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనాపది సార్వపల్లి గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యకచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారైసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల వరకుండుటకు 4 టోన్సు బుడ్డిలో అమృతమును.

పొత్తెలరు. — పి. డి. సావంత్,

44, ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటురోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకములన్నియు న్యాయమైన వెలకు దొరుకును. క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (946) మేనేజరు.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యై దాండ్ర మహాజనసభలయందలి సభ్యుల సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువసభ్యుల ముఖ, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.

వెల రూ. 1-8-0. పోస్టేజీవలు.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టిపీఠి, మదరాసు.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామెప్పజిమ"ను యువయోగింపవలయును. దానిని సహయోగించిన బాయిలరు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టిట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామెప్పజిమ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండు ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజెంట్లకే వ్రాయవలయును.

గౌరవులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వరుక్కు,

తవాలపెట్టె నెం 5531 రు

289

మదరాసు

(ప్రై కామెప్పజిమ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

అశోక

X రాశియ గోగనివారికి: — ప్రియమైన గారు

ముకుళుల బహిష్టి కాకుండుట, ఆకాలబహిష్టి, మైలబాధి గాను, తక్కువగాను పోవుట, కుసుమగోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమత్య వ్యాధులను కుదుర్చును.

వెదబుడ్డి రు 8-0-0.

చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము: — ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సక్తుత, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెదబుడ్డి రు 8-0-0.

చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,

పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసు రోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్.

166

(తాంబి: — 9, బండగు పీఠి, మద్రాసు.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధౌషధములు.

లోకామయవారి కస్తూరిమాత్రల నిప్పువైనను పరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునకు లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయింపబడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలీ, మలీషియా, గోవా, ఫీజి, బెంగాల్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధౌషధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయవారి" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీయింట్ల నున్న యెదల మాటికి వైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శిశువులు, శిశువాతము, అజీర్ణము, పాశ్యవాతము, జ్వరము, మాండ్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము నొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటిసంధి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, చాయపు, మరలననేక రోగములను, ఈ సిద్ధాచ్యుత సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో సేవకవిధము లగునట్టియు మహారాజ రములగు కర్నాటక మూలకలనుండియే యావధములను తయారు చేయుచుండును.

రిజిస్టర్డ్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయొదును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనువాదపత్రిక, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మూలమున్న సీసా కీటరాలు, మూలము.

6 సీసాల లోకామయ వైస్పిండికొని టపాల ఖర్చుతోకరి రూ 1-8-0

12. సీసా లోకామయ క్రియా 2-12-0

25. సీసా లోకామయ కొని 5-0-0

సమ సరోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదీయ సిద్ధౌషధములు దొరుకును.

విభాగము: — శ్రీ సీతారామచంద్ర వైద్యశాల, మైసూరు

